

**OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ PENTRU ȘCOLI/SECȚII CU
PREDARE ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR ȘI PENTRU ROMÂNII DIN DIASPORA**
**Secțiunea B. Limba și literatura română pentru școli/secții cu predare în limbile altor
minorități și pentru românii din diaspora**
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București
25 martie 2023
Clasa a X-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Lucrările în care eseul/răspunsurile sunt precedate de titlu și/sau motto vor fi notate cu zero puncte.
- Timpul de lucru: trei ore.
- Punctaj total: 100 de puncte.

Citește cu atenție textele de mai jos.

A.

Ioanide, fără a vădi vreo uimire, redeschise poarta de fier și făcu loc musafirului neprevăzut, căutând să ghicească motivul ce-l determina să-l viziteze, după ce în seara precedentă se întâlnise. Descuie ușa la vestibul, apoi cea de la birou. Dan Bogdan, modest în gesturi, șovăitor de prea multă supraveghere, deși făcând de departe impresia stăpânirii de sine, datorită redusei sale emoționabilități, privi cu interes pereții, tavanul, mobilele. Nu cunoștea noua locuință a lui Ioanide și, intrat în birou, examină foarte curios totul, oprindu-se la gravuri, pipăind tencuiala cu degetul. Mărturisi arhitectului că apartamentul i se pare foarte frumos, ceea ce produse plăcere vădită aceluia. Biroul lui Ioanide era, de altfel, nu se poate mai simplu, într-o casă economică, ridicată pentru el pentru un proprietar care îi cedase folosința pe câțiva ani, în schimbul unui rest de cont neachitat. [...] Biroul izbea printr-un tavan pătrat, în mijlocul căruia se înălța o ușoară boltă acoperită cu un mozaic bizantin, avea pereți albi dați cu caolin* peste un strat de ipsos* absorbant, rafturi sumbre de cărți de jur împrejurul încăperii, până la înălțimea glafului* geamului, gravuri reprezentând monumente arhitectonice ilustre, edificii de Palladio, un Piranesi, o copie în peniță după *Turnul Babel* de Breughel Bătrânul. Fereastra era de metal vopsit în gri și, având cerceveaua* aproape disparentă, scotea în evidență plăcile de cristal. Vreo trei fotolii de piele roșie de un contur rectificat, redus la o geometrie cât mai exactă, se aflau lângă rafturile pline cu cărți legate, cu cotoare cromatice, în general opere asupra arhitecturii și artelor plastice. O ediție din *De architectura* de Vitruviu, îmbrăcată în piele, se afla pe birou. Interiorul era foarte sobru. Dan Bogdan rămase totuși surprins, și cu dreptate, întrucât mozaicul cu lujerii și aurăria lui pe o suprafață așa de albă și cu antiteza rafturilor în tonul nucului luau ochii. Printr-un lanț, atârna în mijlocul bolții un candelabru mic de alamă cu câteva lumânări. În ușa fără cadru de lemn și cu partea superioară curbată, ce conducea spre sufragerie, arhitectul introdusese de o parte și de alta doi mici pilaștri orientali, foarte brodați, pe care îi căpătase de la Manigomian și pe care avea, nici vorbă, de gând să-i scoată în caz de mutare. Glaful ferestrei era dintr-o felie de travertin. Satisfăcut de mirarea și plăcerea vizibilă ce se constata pe fața lui Dan Bogdan, Ioanide uită supărările recente și deveni expansiv.

— Ghici, zise el, care este tot secretul acestui trucaj? Căci nu-i decât o odaie comună, cinci metri pe șase, într-un apartament ieftin.

Bogdan se codi, mai dădu o ochire întregului spațiu, apoi opină:

— Da și nu! Mozaicul e un soi de epatare facilă a ochiului, care n-ar avea niciun efect dacă pereții ar fi acoperiți cu tapet sau cu zugrăveală. Dimpotrivă, suprafața solidă regulată, comentată din loc în loc de margini de bună calitate, piatră, lemn greu, oferă un efect minunat.

G. Călinescu, *Bietul Ioanide* (1953)

*caolin, ipsos – materiale de construcție

*cercevea – cadru în care e fixat geamul

*glaf – pervaz

B.

Era o casă [...] formată din două încăperi legate între ele printr-o tindă, unde se intra din prispa ce umbrea ferestrele pe două laturi, și se termina într-un fel de magazie mansardată peste pivniță (i se spunea *aplecător*). Deasupra ușii cu geamuri era traforată inscripția *Ilie 1932* și toată clădirea, dată cu var și având pământ pe jos, era acoperită cu țigle de un roșu bătrân, ca dintr-o pictură interbelică. Acoperișul cobora vertiginos deasupra unei bucătării de vară minuscule, ridicată din cărămizi de pământ nears la capătul dinspre stradă al prispei. În curte, separată de uliță printr-un gard șubred, o porțiță cu cheie și o poartă mare cu lacăt pentru căruțe, se mai înălța o construcție grațioasă, în întregime de lemn și acoperită cu stuf, adăpostind o lemnărie, un loc pentru butoaie și deasupra un pătul, la care se ajungea pe o scară cu fuștei. În fața intrării în casă, creșteau doi gutui bătrâni, cu frunze pieltoase și purtând încă atârnate de crengi, la acea oră de început de primăvară, asemenea unor lampadare stricate, câteva fructe mari cât niște capete de copil, pe jumătate descompuse. De altfel, zecile de gutui putrede, rostogolite și îngropate în noroiul fostei ierni, era tot ce se putea vedea în curtea care se întindea, îngustă, de-a

lungul celor două construcții și nu se numea curte, ci *bătătură*, adică pământ gol, bătucit, fără niciun fir de iarbă. Totul avea un aer mai mult decât părăsit, decrepit și totuși nelipsit de un fel de farmec al bătrâneții. De fapt, Mama Lina, ce-a de-a doua soție a lui Ilie, cel ce făcuse casa, nu mai locuia demult acolo, se mutase la copii, care voiau acum să ne-o închirieze.

Ajunseserăm pentru prima oară în Comana cu câțiva ani în urmă, duși de Ioana Postelnicu, fosta debutantă de la *Sburătorul* care, cu și mai multe decenii în urmă, fusese colega la școala primară din Poiana Sibiului (satul din *Plecarea Vlașinilor*) cu mama lui Romi. Insistase să-i vedem casa din Comana, pe care o avea de mai mulți ani și pe care voia să ne-o vândă, deși îi mărturisiserăm că nu se pune problema să putem face rost de bani. Am însoțit-o, totuși, nu numai din curiozitatea de a vedea un sat din Câmpia Dunării, ci și din nostalgia, dacă se poate spune așa, unei viitoare case la țară și, îndată, deși arăta destul de mizerabil, satul ne-a cucerit într-un mod aproape misterios. E adevărat că mănăstirea ruinată își păstra minunatul foișor brâncovenesc deschis deasupra bălților Neajlovului, iar casa romancierei, de pe Pârâul Morii, era cotropită romantic de verdeață și așezată chiar pe buza apei, dar felul în care am rămas cu gândul la sat – format din ulițe desfundate mărginite de case joase, parcă lipite de pământ, așezate pe lungi fâșii înguste, perpendiculare pe drum și cu spatele spre răsăritul de unde bate iarna crivățul – ține, mai mult decât de argumentele logicii, de cele ale predestinării.

Ana Blandiana, *Casa din afara istoriei*, în vol. *Casele vieților noastre* (2014)

Subiectul I

(30 de puncte)

Răspunde, pe foaia de concurs, la fiecare dintre cerințele de mai jos.

1. Ilustrează, prin două exemple, o funcție a comunicării identificată în textul *Casa din afara istoriei* de Ana Blandiana. **5 puncte**
2. Prezintă perspectiva narativă în fragmentul extras din *Bietul Ioanide* de G. Călinescu. **5 puncte**
3. Motivează alternanța timpurilor verbale în textul *Casa din afara istoriei* de Ana Blandiana. **5 puncte**
4. Evidențiază o modalitate de caracterizare a lui Ioanide, din textul *Bietul Ioanide* de G. Călinescu. **5 puncte**
5. Susține-ți opinia despre semnificația următoarei secvențe din textul *Casa din afara istoriei* de Ana Blandiana: *dar felul în care am rămas cu gândul la sat – format din ulițe desfundate mărginite de case joase, parcă lipite de pământ, așezate pe lungi fâșii înguste, perpendiculare pe drum și cu spatele spre răsăritul de unde bate iarna crivățul – ține, mai mult decât de argumentele logicii, de cele ale predestinării.* **5 puncte**

Notă

Niciun răspuns nu va depăși 100 de cuvinte.

Pentru **conținut**, vei primi 25 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

Subiectul al II-lea

(35 de puncte)

Imaginează-ți că ești Maria/Marin Popescu. Redactează o scrisoare de 150 – 300 de cuvinte, adresată Anei Blandiana, în care să surprinzi imaginea satului, valorificând textul dat. Data redactării scrisorii este 25 martie 2023.

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 30 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

Subiectul al III-lea

(35 de puncte)

Scrie un eseu de 600 – 900 de cuvinte despre *amprenta lăsată de spațiu asupra omului*, pornind de la cele două texte citate și valorificând experiența ta culturală.

Notă

În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în *formularea tezei/a punctului de vedere* cu privire la temă, *argumentația* (cu trei argumente/raționamente logice/exemple concrete etc.) și *concluzia/sinteza*.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi 30 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă eseul are minimum 600 de cuvinte.

Inserarea de citate critice necomentate sau nerelevante pentru tema dată atrage după sine neacordarea punctajului maxim.

**OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ PENTRU ȘCOLI/SECȚII CU
PREDARE ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR ȘI PENTRU ROMÂNII DIN DIASPORA**
**Secțiunea B. Limba și literatura română pentru școli/secții cu predare în limbile altor minorități și
pentru românii din diaspora**
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București
25 martie 2023
clasa a IX-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Lucrările în care eseu/răspunsurile sunt precedate de titlu și/sau motto vor fi notate cu zero puncte.**
- **Timp de lucru: trei ore.**
- **Total: 100 de puncte.**

Citește cu atenție textele de mai jos.

A.

[31 iulie 1964, București]

Dragă Monica*,

Când am urcat încet panta de jos a bătrânei noastre ulițe, pe care în anii copilăriei tale ne-am dat de atâtea ori cu săniuța, ochii mi s-au împăienjenit, gura mi s-a uscat de-a binelea și sacul cu micul meu calabalăc a cântărit deodată mai greu în mână, atât de copleșit am fost de emoție revăzându-le pe toate aieveja, cum le lăsasem cu cinci ani, patru luni și trei zile în urmă. Dacă ai știi de câte ori mi-am închipuit această scenă a reîntoarcerii mele acasă: cu domnul Cezar lătrând cu glasul lui gros și răgușit la auzul porțiței deschise; cu mămica ieșindu-mi înainte (nu știu de ce o vedeam totdeauna cu puloverul și fusta ei gri, cu ochii măriți și umezi de lacrimi); cu tine năvălind în urma ei, cu cozile blonde fluturându-ți pe spate ca niște cozi de zmeie în bătaia vântului, îmbrăcată în rochița ta albastru-deschis, cu carouri. [...]

Când am deschis porțița grădinii, domnul Cezar n-a mai lătrat, pentru că a amuțit pentru totdeauna. Mămica, într-o rochie vaporosă de vară (era acasă, întoarsă mai devreme de la serviciu, prevenită că sosesc), m-a întâmpinat cu ochii aceia măriți și umezi de lacrimi, pe care îi văzusem anticipat de atâtea și atâtea ori în gând.

Dar emoția n-a mai lăsat-o să articuleze ceea ce numai gândul meu a auzit de atâtea și atâtea ori înainte, tot reluând filmul cu această scenă a revederii. Buni* s-a ridicat din șezlong cu fața, deodată, mai albă decât părul, bărbia ei a tremurat tare de tot și pe urmă nu știu bine ce-a mai fost, pentru că eu însumi începusem să văd toate tulbure. Iar tu, tu, fetița mea bună, m-ai primit în casă, privindu-mă din fotografiile tale de pretutindeni, din odăi. Abia te-am mai recunoscut în ele, poate pentru că ai crescut atât de mult sau pentru că lacrimile nu mă lăsau să te disting de ajuns de bine. [...]

Într-un târziu, mămicăi i s-a dezlegat limba din încleștările emoției și a început să-mi povestească despre tine în fel și chip și ai fost atunci atât de prezentă între noi, cum nici nu poți să-ți închipui. Apoi te-am găsit, cu o altă emoție, în caietele tale de poezii, rânduite frumos pe masa de scris, lângă fotografia lui Eminescu tânăr, privind lunar, abstras, dincolo de timp. Monica, aproape că nu mi-a venit să-mi cred ochilor când am început să le răsfoiesc! Nu mai era vorba de niște simple reușite ale unui copil precoce, ci de indiciul unei vocații autentice și adânci pentru poezie. Și am simțit atunci, înfiorat, că sunt în fața unui fenomen de sensibilitate lirică ereditară, care vine de la bunicul tău care a trăit în ultimă instanță numai pentru poezie, sensibilitate ce se manifestă acum atât de emoționant promițător prin tine. La începutul drumului, în marea aventură a poeziei pe care adolescența ta a făcut primii pași inefabili, eu îți urez fierbinte: „Drum bun și toate pânzele sus!”

Apoi m-a mai așteptat acasă o surpriză de alt ordin, din care am dedus în încă o formă posibilitățile de dăruire ale sufletului tău bun: ciocolățile pe care le-ai strâns, cu grijă și atenție, de-a lungul ultimilor ani, pentru mine, ca să am ce să ronțai la întoarcere. Mi-am adus aminte de piticul de ciocolată pe care ți l-a adus cândva Dindin și pe care ți l-am consumat cu o nerușinare de căpcăun. [...] Și acum te părăsesc (vorba vine, fiindcă de părăsit, în sensul absolut al cuvântului, nu pot să te părăsesc niciodată). Sunt obosit de atâtea emoții și nu mai am puterea să scriu mai departe. [...]

Te sărut cu un dor cât cerul de necuprins,
Tăticu

Dinu & Nelli Pillat, *Biruința unei iubiri. Pagini de corespondență* (2008)

* Prima scrisoare a lui Dinu Pillat trimisă fiicei sale, după întoarcerea din închisoare, petrecută pe 28 iulie 1964. Monica se afla atunci în vacanță la mănăstirea Văratec, împreună cu bunica ei dinspre mamă.

*Așa îi spunea Monica bunicii sale, Maria Pillat, soția poetului Ion Pillat.

B.

Deschisei încet ușa camerei în care dormea Silvia, s-o trezesc și să ieșim. „Ce e cu tine, îi spusei, tu n-ai dormit deloc!” „Ba am dormit, dar nu mult”, mărturisi ea, ca să împace și minciuna și adevărul: vruse să doarmă, dar nu putuse. Mă așezai pe marginea patului și, prefăcându-mă că n-o privesc direct, o contemplai în tăcere, cu pleoapele pe jumătate închise. „Ta-taaa!” zise. Era o chemare, de astă dată am simțit că vrea să spună ceva. „Da, tată!” murmurai. „Ta-taaa, reluă, eu când te văd că vii la mine și te așezi pe pat, mă uit la tine... și... și nu știu ce să-ți mai spun...” De câțiva timp nu mai dormea pe brânci, se făcuse mai vioaie și abia aștepta să mă întorc acasă și s-o iau la plimbare [...] și îi plăcea mai ales când se întâmpla să am și treabă în oraș, să intru în marea librărie din centru sau să cumpăr ceva din vreun magazin. „Și ce-ai vrea tu să-mi spui și nu mai știi ce?” o întrebai. „Ta-taaa, zise, mergem la cișmar?” [...] „Mergem, tată, zisei. Bine că mi-ai adus aminte!”. Asta se întâmplase acum câteva zile, dar nu observasem că i-ar fi plăcut mica dugheană a „cișmarului”. Uite că îi plăcuse și, ca odinioară copilului Creangă, îi plăcea și ei să-l vadă pe acest nou Ciorpec, așezat pe scăunelul lui, chel ca și acela, mustăcios și înconjurat de calapoade și de rafturi de încălțăminte dată la reparat. „Sus! o îndemnai. Hai să ne îmbrăcăm!”

Se ridică și, legănându-se ca o rățușcă, mi se lăsă în brațe. [...]

Îi privii chipul și, pentru întâia oară, văzând-o din profil, văzui profilul meu, dar un profil de vis... Rămăsei tăcut, stăpânit de un sentiment de triumf. Dacă seamănă cu mine întru totul, și în temperamentul ei, va trage spre mine orice s-ar întâmpla, îmi spusei. Am pentru ce trăi și alți copii nu voi mai face! [...] Ce se va întâmpla, îmi spuneam, când nu voi mai fi zilnic în casă și când (nu mai aveam nicio îndoială) Matilda îi va spune fără urmă de ezitare: tatăl tău te-a părăsit? Copilul va afla ce e minciuna fiindcă eu îi voi spune că n-am părăsit-o și n-o voi părăsi niciodată... Pusă între tată și mamă, pe cine va crede? [...]

O dusei de astă dată direct în parc, „la copii”, spunându-i că pe la „cișmar” o să trecem la întoarcere. [...]

Intrarăm în marea librărie centrală, în care nu răsfoii nicio carte [...]. Îi cumpărai una care promitea ceva bun, *Familia Roademult*, și de la papetărie niște abțibilduri. Cuvântul îi plăcu și îl repetă pe drum insistând să i le arăt. „Ți le arăt acasă, când o să te învăț cum să le tai și să le lipești...” Trecurăm apoi pe la „cișmar”. Silvia era răpită, nu știu ce-i plăcuse ei aici. [...]

Iar acasă ne apucarăm să tăiem abțibilduri. Îi lipii eu primul un iepuraș pe tăblia albă a patului. [...] Apoi o lăsa să vadă ce face cu foarfeca. „Acuma să pui alături de el un ursuleț”. Dar îl strică, îi tăie capul. Forfecuța n-o asculta. Migălirăm însă amândoi vreme îndelungată, până ce în dormitor încep să se lase întunericul. „Ta-taaa, zise ea deodată, văzându-mă absorbit cu micile figuri. Nu trebuie să terminăm toate accibildurile într-o singură zi!” Tresării. O luai în brațe [...] „Așa este! îi șoptii, nu trebuie consumat totul într-o singură zi!” „Nici măcar într-o singură viață” gândii.

Marin Preda, *Cel mai iubit dintre pământeni* (1980)

Subiectul I

(30 de puncte)

Răspunde, pe foaia de concurs, la fiecare dintre următoarele cerințe.

1. Ilustrează, prin două exemple, specificul funcției conative a comunicării în textul extras din volumul *Biruința unei iubiri. Pagini de corespondență* de Dinu & Nelli Pillat. **5 puncte**
2. Prezintă rolul verbelor la modul indicativ, timpul perfect simplu, în textul *Cel mai iubit dintre pământeni* de Marin Preda. **5 puncte**
3. Motivează utilizarea ghilimelelor în textul *Cel mai iubit dintre pământeni* de Marin Preda. **5 puncte**
4. Evidențiază două elemente referitoare la spațiu în primul text-suport. **5 puncte**
5. Susține-ți opinia despre semnificația următoarei secvențe din textul *Cel mai iubit dintre pământeni* de Marin Preda: *Ce se va întâmpla, îmi spuneam, când nu voi mai fi zilnic în casă și când Matilda îi va spune fără urmă de ezitare că tatăl a părăsit-o? Copilul va afla ce e minciuna fiindcă eu îi voi spune că n-am părăsit-o și n-o voi părăsi niciodată... Pusă între tată și mamă, pe cine va crede?* **5 puncte**

Notă

Niciun răspuns nu va depăși 100 de cuvinte.

Pentru **conținut**, vei primi 25 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

Subiectul al II-lea **(35 de puncte)**

Imaginează-ți că ești Monica, destinatarul scrisorii extrase din volumul *Biruința unei iubiri. Pagini de corespondență* de Dinu & Nelli Pillat. Redactează o pagină de jurnal, de 150 – 300 de cuvinte, în care să surprinzi gândurile și emoțiile pe care ți le-a provocat scrisoarea primită de la tatăl tău. Data redactării jurnalului este 25 martie 2023.

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 30 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

Subiectul al III-lea **(35 de puncte)**

Scrive un eseu de 600 – 900 de cuvinte despre *relația dintre părinți și copii*, pornind de la cele două texte citate și valorificând experiența ta culturală.

Notă

În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în *formularea tezei/a punctului de vedere* cu privire la temă, *argumentația* (cu trei argumente/raționamente logice/exemple concrete etc.) și *concluzia/sinteza*.

Pentru **conținut**, vei primi 30 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă eseu are minimum 600 de cuvinte.

Inserarea de citate critice necomentate sau nerelevante pentru tema dată atrage după sine neacordarea punctajului maxim.

**OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ PENTRU ȘCOLI/SECȚII CU PREDARE
ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR ȘI PENTRU ROMÂNII DIN DIASPORA**

Secțiunea A. Limba și literatura română pentru școli/secții cu predare în limba maghiară

Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București

25 martie 2023

Clasa a X-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Eseul/răspunsurile nu vor fi precedate de titlu și/sau motto.**
- **Timpul de lucru: trei ore.**
- **Total: 100 de puncte.**

Citește cu atenție textele de mai jos.

A.

Iar Adriana, tristă și ea, dar de o tristețe superioară, continua să deseneze cu o convingere și cu o atenție atât de profunde, încât s-ar fi spus că pentru ea nici dimineața care năvălea pe fereastră și pune mari pete de lumină pe podele, [...] nici plânsul Ceciliei și nici propria ei ființă nu existau, ci numai linia neterminată pe care vârful creionului o urmărea pe hârtie...

Totuși Cecilia se apropie de ea în recreație.

— Ce ai cu mine, Adriana? De ce ești supărată? De ce ești rea?

Adriana zâmbi cu bunătate, se gândi puțin ca un om mare încurcat de întrebarea unui copil, căruia n-are cum să-i răspundă.

— N-am nimic cu tine. Nu sunt supărată. Și cred că nu sunt rea.

Cecilia insistă.

— Ce știi tu? exclamă Adriana cu un gest vag. Ce știi tu? Și pentru că Cecilia rămânea mai departe tristă în fața ei, pentru că ochii îi erau atât de rugători și pentru că ea însăși avea nevoie să spună cu glas tare tot ce se frământa în mintea ei de atâtea zile și să arate măcar uneia din copilele, care alergau prostește prin curte, că viața e altceva decât un joc, [...] un lucru pe care ea îl știe, pentru că l-a simțit și îl simte, pe câtă vreme ele nici nu-l bănuiesc. Adriana căută în amintire o vorbă, se uită împrejur cu băgare de seamă, ca și cum de acolo, de la gratiile de fier, de la pietrele străzii, ar fi trebuit să afle ce să spună, ridică ușor capul și, zăbind o creangă ce se apleca albă peste poartă, prinse iluminată simbolul și, pe de o parte convinsă că își dezvăluie astfel toată taina, iar pe de altă parte dezolată de a nu putea spune cu vorbe lămurite adevărul adevărat, strigă înăbușit, cu o voce care cădea ca un om obosit lângă o poartă închisă:

— Dar nu vezi, nu vezi că au înflorit salcâmi!

Și speriată de propriul ei glas, rușinată de tot ce i se părea că mărturisește, fugi. Cecilia rămase locului, neînțelegând nimic. Un râs băiețesc izbucni deasupra ei.

Era Margareta care, de la fereastra clasei, ascultase convorbirea celor două prietene. [...]

Drept în fața liceului, o ajunse din urmă Margareta și o întrebă dacă o supără mergând cu ea spre casă. Adriana primi cu răceală. Câțiva băieți care tocmai ieșiseră pe poarta liceului își scoaseră serioși șepcile când ajunseră în dreptul celor două fete, dar îndată ce trecură în urma lor, izbucniră cu toții în râs. [...]

Adriana ar fi fost bucuroasă să afle care anume fusese Gelu, despre care Cecilia îi povestise mai de mult atâtea lucruri curioase, dar ar fi trebuit să se întoarcă și să privească înapoi, ceea ce nu se cuvenea și, gândindu-se bine, nici nu o prea interesa. Sunt atâtea lucruri mai grave în lume. Redeveni gânditoare și merse tăcută lângă Margareta, care și ea păstră o bucată de drum aceeași

tăcere, deși era vădit că vrea să spună ceva, numai că nu știa cum să înceapă. Deodată se opri.

— Adriana, știi că și pentru mine au înflorit salcâmi?

Fu un moment de buimăceală, în care amândouă fetele nu știură ce să creadă, una neînțelegând de unde a putut fi aflat secretul ei, cealaltă întrebându-se dacă nu cumva se va fi înșelat asupra înțelesului vorbelor surprinse la școală.

Până la urmă Adriana se dezmetici.

— Nu?!

— Ba da. Și încă de mult.

Înțelegea în fine singurătatea Margaretei [...], aerul ei mândru și misterios, curajul cu care spunea anumite lucruri, cărțile pe care le citea sub bancă, poeziile pe care și le recita ei însăși, înțelegea mai ales privirea ei ciudată, de atâtea ori melancolică și de atâtea ori sclipitoare, de atâtea ori disperată și de atâtea ori bătătoare de joc.

Ar fi vrut să-i sară de gât, [...] să-i strige: „Margareta, tu ești adevărata mea prietenă!”

Mihail Sebastian, *Orașul cu salcâmi* (1935)

B.

Andreea Archip: *Cum era eleva Simona Popescu în clasa a IX-a? Ce citea, ce visa?*

Simona Popescu: Simona de 15, 16 ani nu era deloc. [...] Singurul lucru bun din acea perioadă a fost faptul că îmi plăcea să dansez – ore în șir, fără oprire. Citeam de stingeam, dar nu lucruri care să mă formeze. Pierdere de vreme, cum ar veni.

Metamorfoza s-a petrecut după examenul de treaptă. Într-a unșpea, din trei clase de uman a rămas una singură. Excepțională. Avea să înceapă... adevărata viață. Ce de aveam de recuperat! Am devenit foarte selectivă și în materie de cărți. Căpătasem discernământ și curajul opiniilor personale. Nu căutam volume pentru adolescenți, „pentru tineret”, așa cum în copilărie nu mă opream la cele „pentru copii”. Atunci mi-am cunoscut prietenii care mi-au fost, probabil, predestinați: trei băieți, Andrei (Bodiu), Caius (Dobrescu) și Marius (Oprea), care scriau poezie și despre care am tot vorbit de-a lungul vremii, scriitorii cunoscuți azi. Am dat de poezia americană, de romane-altfel (o categorie față de care am rămas fidelă!), de filozofie sau de teorie literară, pe care le consideram o necesitate, creierul meu avea mare nevoie de ele, cum corpul avea nevoie de ciocolată. Și eram devoratoare de cărți de știință, mai ales de biologie, pasiune pe care am păstrat-o până azi. Mi-ar fi plăcut să urmez studii de biologie, să mă fac exploratoare, scafandru (scafandă), cum văzusem eu în documentarele care se dădeau duminica despre oceanologul Jacques-Yves Cousteau și echipa lui de pe vasul Calypso. [...]

Ce visam? Sau la ce visam? Nu eram atentă deloc la ce se petrecea în mintea mea, în somn, pe timp de noapte. A început să mă preocupe mai târziu, după ce am aflat, în studenție, de suprarealiști. L-am cunoscut, la 22 de ani, și pe Gellu Naum. Visul este esențial pentru fiecare dintre noi. Și unii nici nu-și dau seama. Acolo se întâmplă lucruri care îți vorbesc despre tine altfel, indirect, prin imagini, prin ciudate „scurtmetraje” pe care tu-cel-necunoscut-ție-înșuți le produci. Cât despre visele de viitor... La 16 ani îmi doream doar să fie legată viața mea de cărți, oricare ar fi fost scenariul.

Andreea Archip în dialog cu Simona Popescu, *Scriitori de manual* (2021) în *Școala 9*

Subiectul I

(30 de puncte)

Răspunde, pe foaia de concurs, la fiecare dintre cerințele de mai jos.

1. Transcrie, din textul *Scriitori de manual*, patru termeni care aparțin aceluiași câmp semantic, pe care îl vei preciza. **5 puncte**
2. Precizează reacția Adrianei la solicitarea Margaretei, valorificând textul *Orașul cu salcâmi* de Mihail Sebastian. **5 puncte**
3. Explică motivul pentru Margareta caută compania Adrianei, valorificând textul *Orașul cu salcâmi* de Mihail Sebastian. **5 puncte**
4. Prezintă forma de autocunoaștere la care se referă Simona Popescu, justificându-ți alegerea cu o secvență relevantă din textul *Scriitori de manual*. **5 puncte**
5. Susține-ți opinia despre semnificația următoarei secvențe din textul *Orașul cu salcâmi* de Mihail Sebastian: *Dar nu vezi, nu vezi că au înflorit salcâmi?* **5 puncte**

Notă

Niciun răspuns nu va depăși 100 de cuvinte.

Pentru **conținut**, vei primi 25 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

Subiectul al II-lea

(35 de puncte)

Imaginează-ți că ești Cecilia, personajul din textul *Orașul cu salcâmi* de Mihail Sebastian. Redactează o pagină de jurnal, de 100 – 150 de cuvinte, în care să notezi emoțiile și gândurile Cec依liei după discuția cu Adriana. Pagina de jurnal va fi redactată în ziua de 25 martie 2023.

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 30 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

Subiectul al III-lea

(35 de puncte)

Scrive un eseu structurat, de minimum 300 de cuvinte, despre *adolescență ca vârstă a căutării*, pornind de la cele două texte și valorificând experiența ta culturală.

În redactarea eseului, vei avea în vedere:

- precizarea unui motiv pentru care adolescența poate fi privită ca *vârstă a căutării*;
- ilustrarea motivului precizat prin exemple relevante din cele două texte date și din experiența personală/culturală;
- prezentarea formelor *căutării* specifice adolescenței prin valorificarea celor două texte date și prin raportarea la experiența de viață/culturală;
- menționarea unei asemănări și a unei deosebiri de viziune, referitoare la *adolescență ca vârstă a căutării* în textele date;
- stabilirea unei legături între experiența de lectură/culturală și experiența de viață referitoare la *adolescență ca vârstă a căutării*.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi 30 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

Notă

Respectarea, în eseu, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă eseu are minimum 300 de cuvinte.

Inserarea de citate critice necomentate sau nerelevante pentru tema dată atrage după sine neacordarea punctajului maxim.

**OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ PENTRU ȘCOLI/SECȚII CU
PREDARE ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR ȘI PENTRU ROMÂNII DIN DIASPORA**
Secțiunea A. Limba și literatura română pentru școli/secții cu predare în limba maghiară
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București
25 martie 2023
Clasa a IX-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Lucrările în care eseul/răspunsurile sunt precedate de titlu și/sau motto vor fi notate cu zero puncte.
- Timpul de lucru: trei ore.
- Total: 100 de puncte.

Citește cu atenție textele de mai jos.

A.

Azi am citit cartea lui Ionel Teodoreanu: *Ulița copilăriei* și am plâns. Nu mi-a fost rușine: am plâns. M-am spălat repede cu apă rece pe față, ca să nu mă zărească cineva și să vadă un miop emoționat și lăcrămând. Am fost toată ziua îndrăgostit de Sonia*. [...]

Zadarnic mă prefac: sunt trist. Eu n-am fost la „țară” niciodată. Și când apune soarele primăvara, din mansarda mea cu ferestrele deschise, eu visez la livezi și la crângurile înflorite, la izvoare, la iatacuri* luxoase, dudu și idile în vacanța Paștelui. Eu, însă, n-am fost la țară niciodată. [...]

Iar astăzi am citit *Ulița copilăriei* și-am plâns. Am plâns, pentru că eu n-am simțit niciodată cele ce simt eroii cărții acesteia. Eu le-am visat numai. [...]

Am plâns, dar am pus apoi cartea în raft și am râs. Am râs de mine, pentru că eram încă sentimental și visător. Și mi-am spus: *Ulița copilăriei* e o caramelă bună pentru băieții slabi de înger, ca Robert și ca Dinu. E o carte cu păpuși luxoase, cu poze și cu idile. [...]

....Zadarnic. Eu am rămas tot trist și tot îndrăgostit de Sonia.

Iartă-mă, Ionel Teodoreanu; dar dacă există Sonia, spune-i că un băiat urât, care nu știe ce vrea, e trist din pricina ochilor ei.

Spune-i să vină să-mi dăruiască trei cuvinte de mângâiere.

Spune-i că nu cer altceva decât să mă mângâie și să nu se înspăimânte de mine.

Iar dacă Sonia nu vrea să plece de acolo, din Moldova ei, spune-i să-mi trimită adresa, pentru că eu am să-mi vând cărțile lui Felix Le Dantec și am să mă duc să mă mângâie Sonia...

Mircea Eliade, *Romanul adolescentului miop* (1933)

*Sonia – personaj feminin din *Ulița copilăriei* de Ionel Teodoreanu.

*iatac – cameră mică, de culcare

B.

Știu că nu voi mai citi niciodată cu aceeași intensitate cu care citeam la 15 – 20 de ani. [...]

De ce oamenii le place, de atâta amar de vreme, să spună, să scrie, să asculte sau să citească povești scornite* nu e clar nici până azi. S-a spus că ar fi înrudite cu istoria și că sunt, în felul lor, mai adevărate decât aceasta, dat fiind că relatările istorice sunt constrânse să se mărginească la ce s-a întâmplat, în timp ce o poveste bine ticluită* istorisește ce ar trebui să se întâmple, sub semnul necesarului și al verosimilului. S-a spus despre unele dintre ele că, prin mila și teama pe care ni le stârnesc, ne purifică de propriile emoții. [...] Că ne dezbară* de egoismul în care ne îngroapă viața de zi cu zi. Că ne ajută să dăm sens lumii în care trăim. Că ne oferă un spațiu de simulare, ca cel în care se antrenează astronautii, în care să ne putem exercita liber capacitatea de a ne trăi propriile existențe. Că hrănesc una dintre aplecările noastre native definitorii, curiozitatea. Că ne îndrumă spre o înțelegere deliberativă* a lumii, ridicându-ne deasupra poncifelor* și a locurilor comune. Că ne pun la dispoziție un rezervor inepuizabil de alternative pentru ideile și credințele noastre, atunci când valabilitatea acestora începe să se erodeze. Că ne țin treze imaginația și creativitatea, de care avem în permanență nevoie. Că ne ajută să visăm. Că ne deschid căi neașteptate cunoașterii de sine. Că ne fac mai înțelegători și mai toleranți față de ceilalți. S-a spus cam totul pe tema asta și încă pare a fi insuficient. [...]

Dacă aș fi pus în situația de a-i explica unui tânăr de 15 – 20 de ani de ce e bine să citească, probabil primul lucru pe care i-l-aș spune este că mai târziu va fi prea târziu. Nu e un răspuns foarte convingător, dar e cel puțin cu certitudine adevărat.

E ca atunci când îți faci o casă. Nu toți ne dorim palate, dar vrem cu toții o locuință în care să nu ne frecăm umerii de pereți, atunci când ne mișcăm. Citim ca să ne facem locul în care să putem locui.

Liviu Papadima, *De ce (să) citim?* în *Dilema veche* (2014)

*scornit – care este plăsmuit, inventat

*ticluit – compus, redactat

*a (se) dezbară – a renunța la o deprindere rea, a se dezvăța

*deliberativ – care deliberează, având dreptul de a o lua o hotărâre

*poncif – idee, afirmație banală, loc comun

Subiectul I

(30 de puncte)

Răspunde, pe foaia de concurs, la fiecare dintre cerințele de mai jos.

1. Ilustrează, cu câte un exemplu, două trăsături ale textului narativ, regăsite în textul *Romanul adolescentului miop* de Mircea Eliade. **5 puncte**
2. Precizează un motiv pentru care naratorul-personaj este trist, raportându-te la textul *Romanul adolescentului miop* de Mircea Eliade. **5 puncte**
3. Explică de ce oamenilor le place să spună, să scrie, să asculte sau să citească povești, valorificând textul *De ce (să) citim?* de Liviu Papadima. **5 puncte**
4. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură a tânărului, pe care o deduci din secvența: *Iartă-mă, Ionel Teodoreanu; dar dacă există Sonia, spune-i că un băiat urât, care nu știe ce vrea, e trist din pricina ochilor ei.* **5 puncte**
5. Susține-ți opinia despre semnificația următoarei secvențe din textul *De ce (să) citim?* de Liviu Papadima: *E ca atunci când îți faci o casă. Nu toți ne dorim palate, dar vrem cu toții o locuință în care să nu ne frecăm umerii de pereți, atunci când ne mișcăm. Citim ca să ne facem locul în care să putem locui.* **5 puncte**

Notă

Niciun răspuns nu va depăși 100 de cuvinte.

Pentru **conținut**, vei primi 25 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

Subiectul al II-lea

(35 de puncte)

Te numești Andreea/Andrei, locuiești în Oradea și ești elev în clasa a IX-a.

Redactează o scrisoare, de 100 – 120 de cuvinte, adresată unui prieten/unei prietene care locuiește în altă țară, în care să îi prezinți bucuria descoperirii unei pasiuni, valorificând cele două texte.

Data redactării scrisorii este 25 martie 2023.

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 30 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

Subiectul al III-lea

(35 de puncte)

Scrie un eseu de minimum 300 de cuvinte despre *modul în care lectura influențează viziunea asupra lumii și asupra propriei persoane*, pornind de la cele două texte și valorificând experiența ta culturală.

Vei avea în vedere:

- precizarea modului în care lectura influențează viziunea asupra lumii și asupra propriei persoane;
- evidențierea modului precizat, prin referire la textele date;
- exemplificarea cu un alt text literar în care se regăsește aceeași idee;
- corelarea unei valori transmise în unul dintre cele două texte date cu o valoare importantă pentru tine;
- valorificarea experienței personale pe tema dată.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi 30 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

Notă

Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă eseuul are minimum 300 de cuvinte.

Inserarea de citate critice necomentate sau nerelevante pentru tema dată atrage după sine neacordarea punctajului maxim

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
pentru secțiile și școlile cu predare în limba minorităților
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București
SECȚIUNEA B

Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limbile altor minorități și pentru românii din diaspora
25 martie 2023
Clasa a VIII-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.**
- **Punctajul total este de 100 de puncte.**

Citește fiecare dintre textele date pentru a putea răspunde la cerințele formulate:

A.

A nu ști cine ești nu este un motiv de mândrie, după cum nici a ști n-ar trebui să te faci să îți trâmbițezi această victorie personală. Când afli cine ești, devii deodată tăcut. Cei care au ajuns să se cunoască nici măcar nu vorbesc despre asta[...].

Eram, așadar, singur într-o țară necunoscută despre care tot ce știam e că se numește Melxopotamia.

Am mers spre sud, cu soarele ținându-mi companie din stânga. O vreme n-am întâlnit nici țipenie de ființă cu care aș fi putut schimba vreo vorbă, dar auzul îmi dădea de înțeles că mă apropiu de un fluviu, al cărui huruit înfundat începeam deja să îl deslușesc. Ajungând pe vârful unui deal, m-am așezat la umbra unui copac să îmi trag sufletul și mi-am amintit de visul din noaptea trecută. [...] Am mâncat câteva frunze și am ațipit un pic. M-a trezit o voce care fredona un cântecel. Am deschis ochii și am văzut un chip învăluit într-un halou de ceață care îmi zâmbea, dar ceața era a ochilor mei împăienjeniți de somn, nu a feței îndreptate, surâzătoare, spre mine.

— Tu trebuie să fii cel care a căzut din cer, mi-a spus. Veștile circulă cu repeziciune pe-aici.

— Serios?! am întrebat, și mi-am dat seama imediat de stupiditatea întrebării.

— Ce serios?

— Am căzut din cer?

— Da, toată lumea vorbește despre asta.

— Eu nu știu să fi căzut de nicăieri, nici din cer, nici din altă parte. Dar tu cine ești?

— Eu sunt Zuza. Melcduza Zuza. [...]

Călătorind de-a lungul Melxopotamiei, din nord către sud, Melcul Prinț a aflat de la Zuza, dar și de alte persoane pe care le-a întâlnit pe drum, tot felul de lucruri, unele mai ciudate decât altele, despre țara în care, nu se știe cum, aterizase. [...]

Alunecând pe harta Melxopotamiei, Melcul Prinț a văzut cu ochii lui cele două mari fluvii, Tigrul și Eufratul, care traversează țara de la nord la sud. Sunt fluvii prin ale căror albie nu curge pic de apă. *Melcii* sunt cei care curg, ca niște caravane care șerpuiesc lent. [...] Cele două fluvii se întâlnesc și se unesc în sudul Melxopotamiei, cu câțiva kilometri înainte de a se vărsa în Marea Melcditerană. Zuza i-a spus Melcului Prinț că Tigrul și Eufratul sunt singurele aglomerări de melci de pe Terra vizibile din spațiu, și Melcul Prinț a întrebat-o:

— Dar spațiul unde se află?

Și Zuza i-a spus:

— Spațiul este foarte, foarte departe de aici, și acolo timpul curge altfel, mult mai lent decât Tigrul și Eufratul.

Și Melcul Prinț și-a ridicat privirea spre spațiu și privirea i s-a desprins de ochi și și-a luat zborul spre spațiu. [...] Între timp, privirea lui a ajuns în spațiu și și-a amintit cine este, și-a amintit a cui este și s-a uitat spre Pământ, s-a bucurat de ce a văzut și a făcut cale-ntoarsă și a revenit în ochii Melcului Prinț.

după Iulian Tănase, *Melciclopedia: povestea Melcului Prinț*

B.

O cochilie veche de 18 000 de ani „cântă” din nou, aducând până la noi, în mod surprinzător, sunetele preistoriei. Această cochilie a fost descoperită cu mult timp în urmă, în 1931, în peștera Marsoulas, din Pirinei, Franța, dar nu a atras, la momentul respectiv, atenția specialiștilor, considerându-se că nu prezintă nicio urmă că ar fi avut vreo semnificație deosebită. A fost însă

păstrată la Muzeul Național din Toulouse, până de curând, când s-a întocmit un inventar al materialului rezultat din săpăturile arheologice, făcându-se o descoperire uimitoare.

O echipă multidisciplinară de oameni de știință de la CNRS (Centrul Național de Cercetare Științifică), de la Universitatea din Toulouse și de la Muzeul Național, a ajuns la concluzia, în februarie 2021, că această cochilie de 18 000 de ani este unul dintre cele mai vechi instrumente muzicale descoperite până în prezent, din spațiul european și chiar din întreaga lume.

Cochilia, care se află în custodia muzeului, aparține speciei de melci de mare *Charonia lampas* (Triton cu cocoașă), care trăiește și astăzi pe coastele Atlanticului, în zona Mării Nordului, a Mării Mediterane și a Oceanului Indian. Are 31 de centimetri înălțime, în jur de 18 centimetri în diametru și o grosime de 0,8 centimetri.

Felul în care arată această cochilie sugerează că omul din paleolitic (epoca pietrei cioplite), care era total dependent de natură pentru că se hrănea doar cu ce îi oferea natura, își fabrica și obiecte care demonstrează apariția unui limbaj simbolic și a unor ritualuri.

În plus, este cert că respectiva cochilie a fost realizată ca un instrument muzical, pentru că cercetătorii de la CNRS, cu ajutorul unui muzician, au reușit, cu mare grijă, pentru a nu distruge obiectul, să obțină trei sunete, trei note muzicale – do, do diez și re – pe care le-au înregistrat în condiții speciale. Sunetele au fost produse în felul în care astăzi, de exemplu, se suflă într-un corn, flaut sau trombon.

Imprimările 3D ale cochiliei vor ajuta la explorarea traseului sunetului și se va vedea dacă se vor putea obține și alte sunete.

după *O cochilie veche de 18 000 de ani, singura care păstrează sunetele preistoriei, cânta din nou*, <https://destepti.ro>

SUBIECTUL I

30 de puncte

Scrie pe foaia de concurs numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect:

- Există hiat în toate cuvintele din seria:
 - „nou”, „victorie”, „mândrie”.
 - „uimitoare”, „noaptea”, „teama”.
 - „sunetului”, „diametru”, „deal”.
 - „arheologice”, „învăluit”, „cochilie”.

2 puncte
- Conține doar cuvinte derivate seria:
 - „necunoscută”, „departe”.
 - „deodată”, „traseului”.
 - „surâzătoare”, „desprins”.
 - „altfel”, „despre”.

2 puncte
- Antonimele potrivite în context ale cuvintelor **victorie**, **a se vărsa**, **lent** (din textul A) sunt, în ordine:
 - reușită*, *a se goli*, *rapid*.
 - înfrângere*, *a izvorî*, *repede*.
 - biruință*, *a se pierde*, *iute*.
 - regret*, *a se împrăștia*, *domol*.

2 puncte
- Cazurile cuvintelor subliniate în secvența: „Cochilia, care se află în custodia muzeului, aparține speciei de melci de mare *Charonia lampas* (Triton cu cocoașă), care trăiește și astăzi pe coastele Atlanticului, în zona Mării Nordului, a Mării Mediterane și a Oceanului Indian.” sunt, în ordine:
 - dativ, genitiv, nominativ.
 - genitiv, dativ, acuzativ.
 - nominativ, acuzativ, dativ.
 - acuzativ, dativ, acuzativ.

4 puncte
- Enunțul „Felul în care arată această cochilie sugerează că omul din paleolitic (epoca pietrei cioplite), care era total dependent de natură pentru că se hrănea doar cu ce îi oferea natura, își fabrica și obiecte care demonstrează apariția unui limbaj simbolic și a unor ritualuri.” este alcătuit din:
 - cinci propoziții.
 - șașe propoziții.
 - șapte propoziții.
 - opt propoziții.

4 puncte

Scrie pe foaia de concurs răspunsurile la cerințele de mai jos:

6. Transcrie două pronume diferite din secvența următoare, precizând felul fiecăruia: „Între timp, privirea lui a ajuns în spațiu și și-a amintit cine este”. **4 puncte**
7. Precizează funcția sintactică pentru cuvintele subliniate în secvența: „Am deschis ochii și am văzut un chip învăluit într-un halou de ceață care îmi zâmbea, dar ceața era a ochilor mei împăienjeniți de somn, nu a feței îndreptate, surzătoare, spre mine.” **6 puncte**
8. Rescrie corect mesajul referitor la călătorie: *În călătoriile lui prin lume, cei doi copiii din poveste a aflau multe despre frumusețile naturii și despre locuitorii țărilor vizitați.* **6 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

50 de puncte

A.

30 de puncte

Scrie pe foaia de concurs, în enunțuri, răspunsurile pentru cerințele de mai jos:

1. Transcrie, din textul B, o secvență în care sunt enumerate instrumente muzicale. **4 puncte**
2. Fluviile Tigrul și Eufratul din Melxopotamia diferă de cele de pe Pământ? Motivează-ți răspunsul, în minimum 10 cuvinte, valorificând informațiile din textul A. **6 puncte**
3. Care este un motiv pentru care cochilia veche de 18 000 de ani atrage la ora actuală atenția specialiștilor? Formulează răspunsul în unu-două enunțuri, valorificând informațiile din textul B. **6 puncte**
4. Menționează, într-un enunț, modul în care specialiștii vor să obțină alte informații legate de cochilia veche de 18 000 de ani, valorificând informațiile din textul B. **6 puncte**
5. Care ar fi disciplina/disciplinele școlare care te-ar ajuta să obții noi informații referitoare la un aspect din textul B? Formulează răspunsul, în 60-80 de cuvinte, justificându-ți alegerea. **8 puncte**

Notă! Răspunsurile vor fi redactate în enunțuri, cu respectarea normelor de exprimare corectă, de ortografie și de punctuație.

B.

20 de puncte

Redactează o compunere, de 150 – 200 de cuvinte, în care să relatezi o întâmplare prin care ar putea să treacă Melcul Prinț alături de Melcduza Zuza, în călătoria sa.

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- respectarea succesiunii logice a evenimentelor, în concordanță cu cerința dată;
- îmbinarea armonioasă a altor două moduri de expunere alături de narațiune;
- introducerea unui personaj;
- originalitatea în prezentarea conținutului de idei al compunerii.

Vei primi 14 puncte pentru conținutul compunerii și 6 puncte pentru redactare (registru de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 punct; coerența textului – 1 punct; unitatea compoziției – 1 punct; ortografie și punctuație – 2 puncte; așezarea în pagină și lizibilitatea – 1 punct).

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar dacă textul are numărul minim de cuvinte indicat și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

SUBIECTUL al III-lea

20 de puncte

C.

Imaginează-ți că faci o plimbare prin pădure. Dintr-o dată descoperi în fața ta pe cărare o navă spațială micuță. Din nava asta se dă jos un mic marțian și se uită în sus la tine...

Ce ai gândi atunci? În fond, asta e indiferent. Dar ți-a trecut vreodată prin minte că tu însăși ești un asemenea marțian?

Firește, nu e foarte probabil că ai să te împiedici așa dintr-o dată în drumul tău de o creatură din alte planete. Nici nu știm dacă există într-adevăr viață pe alte planete. Dar poți gândi că dintr-un motiv sau altul te-ai putea împiedica de tine însăși într-un fel cu totul nou. Și asta ți se poate întâmpla tocmai într-o asemenea plimbare prin pădure.

Sunt o creatură ciudată, te gândești tu atunci deodată. Sunt un animal misterios . . .

Ți se pare atunci că te trezești din somnul de ani mulți al Frumoasei din Pădurea Adormită. Cine sunt eu? te întrebi. [...]

Pentru copii, lumea - și tot ceea ce există în ea - este ceva *nou*, ceva care stârnește mirarea. Nu toți oamenii mari văd așa lucrurile. Cei mai mulți oameni care au crescut mari trăiesc lumea ca pe ceva normal.

Jostein Gaarder, *Lumea Sofiei*

Prezintă, într-un text de minimum 150 de cuvinte, modul în care este surprinsă *descoperirea propriei persoane și a lumii* în textele-suport A și C, selectate din zone culturale diferite.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- prezentarea unui aspect comun al modului în care este prezentată *descoperirea propriei persoane și a lumii*, în textul A și în textul C;
- prezentarea unui aspect diferit al modului în care este prezentată *descoperirea propriei persoane și a lumii*, în textul A și în textul C;
- exemplificarea adecvată a aspectului comun;
- exemplificarea adecvată a aspectului diferit;
- valorificarea experienței de viață/de lectură.

Vei primi 14 puncte pentru conținutul compunerii și 6 puncte pentru redactare (registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 punct; coerența textului – 1 punct; unitatea compoziției – 1 punct; ortografie și punctuație – 2 puncte; așezarea în pagină și lizibilitatea – 1 punct).

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar dacă textul are numărul minim de cuvinte indicat și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
pentru secțiile și școlile cu predare în limba minorităților
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București
SECȚIUNEA B

Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limbile altor minorități și pentru românii din diaspora
25 martie 2023
Clasa a VII-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.**
- **Punctajul total este de 100 de puncte.**

Citește fiecare dintre textele date pentru a putea răspunde la cerințele formulate:

A.

Știu toate poveștile pe care i le spune Maiei moșul Vasile, când stau amândoi la umbră pe băncuța din curte, de le cântă brotăcelul pitulat printre frunzele de viță de deasupra. Acolo, lângă fântână, se află o mescioară de gorun, meșterită de bătrân, căci din martie și până la cea dintâi ninsoare obișnuiește să mănânce micul-dejun afară [...].

Dar cea mai stranie poveste pe care Maia a auzit-o aici, lângă fântână, e cea a căluților albaștri: este povestea unor căluți fermecați care trăiesc în inima pădurii și pe care îi poți vedea doar o singură dată în viață; sunt atât de mici, că-ți încap în palmă, aidoma unor spiriduși de lumină...

Auzindu-le povestea, puștoaica se simțea fascinată: oare cum să cuprinzi în minte și în suflet atâtea lucruri miraculoase, cum să faci să nu uiți nimic din vorbele moșului, atâtea întâmplări uimitoare, atâtea amintiri? Cum să-i immortalizezi* sufletul, curat și rotund, plin de bucurie și de tristețe? Pentru că așa era mereu: avea o tristețe blândă în priviri, dar și un licăr* nestins de dragoste de viață, de bunătate nesfârșită pentru lucruri și vietăți.

De la el aflase că cele mai importante lucruri sunt cele de viață trăită. Se pot povesti oare durerea ori bucuria? Cum ai putea cuprinde în cuvinte frumusețea și simplitatea curată a vieții? Poți explica ce are un om, nu ce este el, pentru că niciodată nu contează atât de mult ce avem, ci doar ceea ce suntem și ceea ce simțim. Contează doar puțința noastră de a spera, de a ne bucura și de a ne întrista, de a ne mira și, mai ales, de a iubi...

Despre căluți vorbiseră, în trecut, în mare taină, doar bătrânii satului... O nebănuită herghelie care viețuia în codrii vechi și neumblați din Poiana Ruscă, noaptea ieșind în luminișuri să soarbă roua de pe firele fragede ale ierbii. Erau mai mici chiar decât veverițele [...] încâpându-ți în palmă, semănând însă perfect cu mânjii*, doar că erau mititei și albaștri, un albastru ca cerul în diminețile de cireșar*. Aveau ochișori și coama lungă, ajungându-le aproape de copite; stăteau locului doar când se hrăneau ori se adăpau, în rest galopând mai tot timpul [...]. Se hrăneau cu trufe negre, cărora moșul le spunea diamantele pământului, niște ciuperci tainice, crescând sub pământ, în preajma fagilor, stejarilor și carpenilor, în apropiere de rădăcini, semn că viața e posibilă și sub pământ [...].

Desigur, hrânindu-se cu trufe, căluții albaștri nu puteau fi decât făpturi curate și miraculoase. [...] Se credea că puteau fi văzuți de puțini oameni, și doar de cei cu sufletul blând și inima curată.

Ladislau Daradici, *Până când graurii o să apară*

*a immortaliza - a face ca o persoană, o acțiune sau o operă să trăiască veșnic în memoria oamenilor; a face nemuritor

*licăr – lucire, sclipire

*mânz – pui de cal, căluț

*cireșar – luna iunie (când se coc cireșele)

B.

Calul este îndrăgit și admirat de toată lumea, fiind considerat un animal grațios, elegant și, totodată, puternic și rapid.

Curiozități despre cai

- *Urechile mobile*

Ei își pot mișca urechile în orice direcție: stânga, dreapta, chiar și în spate, învârtindu-le la 180 de grade, cu ajutorul celor 10 mușchi diferiți pe care îi au.

- *Limbajul urechilor*

Atunci când caii își flutură urechile înseamnă că sunt atenți și ascultă, iar dacă le place ceea li se spune, urechile sunt ciulite și îndreptate înainte.

- *Zâmbetul cailor*

Caii își ridică des buza și își arată dinții formând un zâmbet imens. Pare amuzant, însă nu e chiar un zâmbet. Ridicarea buzei superioare reprezintă modalitatea lor de a distinge mai bine un anumit miros.

- *Ochii imenși*

Caii au ochii mari, cu un câmp vizual foarte larg. Având ochiul așa de mare trebuie să aibă și o pleopă pe măsură, așa că ei au trei: pleopa superioară, cea inferioară și încă una situată în colțul interior al ochiului.

- *Inteligența*

Calul are o memorie foarte bună. Reține oamenii care s-au purtat bine cu el și îi va considera prieteni pe viață, de asemenea ține minte locurile în care a mai fost.

- *Caii sunt foarte curați*

Sunt singurele animale care nu beau apă după alte animale sau dintr-o găleată de apă murdară. Având simțurile atât de bine dezvoltate, caii simt mirosurile altor animale în găleata cu apă.

- *Hrana cailor*

Caii consumă, în primul rând, fân și iarbă, precum și cereale cum ar fi porumbul sau ovăzul pentru calorii suplimentare.

- *Cel mai mic cal din lume*

Dacă în medie, un cal măsoară peste 1,47 m, cel mai mic cal din lume măsoară doar 43 de centimetri. Thumbelina a fost cel mai mic cal din lume.

după 10 curiozități despre cai, pe care merită să le știi!, <https://conacularchia.ro>

SUBIECTUL I

30 de puncte

Scrie pe foaia de concurs numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect:

1. Există hiat în toate cuvintele din seria:

- „simplitatea”, „bucurie”, „reține”.
- „memorie”, „nebănuite”, „interior”.
- „vedea”, „herghelie”, „tainice”.
- „lumea”, „oare”, „stăteu”.

2 puncte

2. S-au format prin derivare toate cuvintele din seria:

- „totodată”, „puștoaică”.
- „niciodată”, „deasupra”.
- „luminiș”, „decât”.
- „stejarilor”, „interior”.

2 puncte

3. Sinonimele potrivite în context ale cuvintelor „fascinată”, „făpturi”, „a distinge” (din textele A și B) sunt, în ordine:

- salvată, umbre, a discrimina
- dezorientată, vietăți, a delimita.
- încântată, gesturi, a aprecia.
- captivată, ființe, a deosebi.

2 puncte

4. Notează, pe foaia de concurs, perechea cifră-literă care indică valoarea morfologică a fiecărui cuvânt subliniat în secvența „O nebănuită herghelie care viețuia în codrii vechi și neumblați din Poiana Ruscă, noaptea ieșind în luminișuri să soarbă roua de pe firele fragede ale ierbii.”

4 puncte

1. o	a) substantiv comun
2. nebănuită	b) numeral cardinal
3. noaptea	c) articol nehotărât
4. luminișuri	d) adverb de timp
	e) adjectiv

5. Enunțul „Știu toate poveștile pe care i le spune Maiei moșul Vasile, când stau amândoi la umbră pe băncuța din curte, de le cântă brotăcelul pitulat printre frunzele de viță de deasupra.” este alcătuit din:

- trei propoziții.
- patru propoziții.
- cinci propoziții.
- șase propoziții.

4 puncte

Scrie pe foaia de concurs răspunsurile la cerințele de mai jos:

6. Transcrie două verbe la timpuri diferite din secvența următoare, precizând felul fiecăruia: „Dar cea mai stranie poveste pe care Maia a auzit-o aici, lângă fântână, e cea a călușilor albaștri: este povestea unor căluși fermecați care trăiesc în inima pădurii”. **4 puncte**

7. Precizează funcția sintactică pentru cuvintele subliniate în secvența: „Auzindu-le povestea, puștoaica se simțea fascinată: oare cum să cuprinzi în minte și în suflet atâtea lucruri miraculoase, cum să faci să nu uiți nimic din vorbele moșului, atâtea întâmplări uimitoare, atâtea amintiri?” **6 puncte**

8. Rescrie corect mesajul referitor la copilărie: *Îmi place foarte mult stranile poveștile auziți de la bătrânii satului care mi-a încântat frumoșii ani a copilăriei.* **6 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

50 de puncte

A.

30 de puncte

Scrie pe foaia de concurs, în enunțuri, răspunsurile pentru cerințele de mai jos:

1. Transcrie, din textul B, o secvență referitoare la reacția cailor atunci când le place ceva. **4 puncte**

2. Caili albaștri consumă aceeași hrană precum caili obișnuiți? Motivează-ți răspunsul, în minimum 10 cuvinte, valorificând informațiile din ambele texte. **6 puncte**

3. Care este un motiv pentru care Maia îl admiră pe moș Vasile? Formulează răspunsul în unu-două enunțuri, valorificând informațiile din textul A. **6 puncte**

4. Menționează, într-un enunț, o condiție pe care trebuie să o îndeplinească omul pentru a întâlni caili albaștri, valorificând textul A. **6 puncte**

5. Prezintă, în 60 - 80 de cuvinte, două categorii de cititori care se pot arăta interesate de informațiile din textul B, motivându-ți alegerea. **8 puncte**

Notă! Răspunsurile vor fi redactate în enunțuri, cu respectarea normelor de exprimare, de ortografie și de punctuație.

B.

20 de puncte

Imaginează-ți că te întâlnești cu Maia și îi relatezi o întâmplare al cărei personaj principal este un animal miraculos. Redactează o compunere, de 150 – 200 de cuvinte, în care vei avea în vedere:

- respectarea succesiunii logice a evenimentelor, în concordanță cu cerința dată;
- îmbinarea armonioasă a descrierii și a dialogului alături de narațiune;
- introducerea unui alt personaj alături de animalul miraculos;
- originalitatea în prezentarea conținutului de idei al compunerii.

Vei primi 14 puncte pentru conținutul compunerii și 6 puncte pentru redactare (registru de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 punct; coerența textului – 1 punct; unitatea compoziției – 1 punct; ortografie și punctuație – 2 puncte; așezarea în pagină și lizibilitatea – 1 punct).

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar dacă textul are numărul minim de cuvinte indicat și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

SUBIECTUL al III-lea

20 de puncte

C.

Aici începe povestea unei aventuri care s-a petrecut în Narnia și Calormen și în ținuturile dintre ele, în Epoca numită. de Aur, atunci când în Narnia domnea Marele Rege Peter, iar fratele și cele două surori ale lui erau Rege și Regine supuse lui.

În zilele acelea, departe, în sudul ținutului Calormen, pe o limbă de pământ la malul mării, trăia un pescar sărman, pe numele său Arsheesh. Împreună cu el locuia un băiat care-i spunea Tată. Numele băiatului era Shasta. [...]

Într-o zi, dinspre sud, sosi un om care era altfel decât toți oamenii pe care-i văzuse Shasta până atunci. Călărea un cal puternic, cu coama și coada despletite. Scările șeii și căpăstrul erau încrustate cu argint. [...]

Nu departe de unde stătea, păștea calul străinului, cu funia trecută prin ochiul unui inel de fier prins în peretele grajdului. Shasta se apropie de el și-l mângâie pe grumaz. Calul continuă să pască, nepăsător.

Apoi, un gând încolți în mintea băiatului.

— Mă întreb ce fel de om este nobilul Tarkaan, zise el cu voce tare. Ar fi minunat să fie un om bun. [...] Dar cum să aflu? Uite, calul acesta știe, sunt sigur, măcar de mi-ar putea spune.

Calul își ridicase capul din pământ și-l privea.

— Cât mi-aș dori să *poți* vorbi, bătrâne, îi zise Shasta și-l mângâie pe botul moale ca mătasea.

Apoi, preț de o clipă, i se păru ca visează căci auzi Calul zicând cu glas scăzut, dar limpede:

— Dar eu pot să vorbesc.

Shasta căscă niște ochi aproape la fel de mari ca ai calului.

— Tu știi să vorbești? întrebă el uluit.

— Șșșt! Nu vorbi atât de tare, zise Calul. De unde mă trag eu, aproape toate animalele vorbesc.

— Și unde e asta? întrebă. Shasta.

— În Narnia, răspuse Calul. În fericitul ținut al Narniei – Narnia cea cu munți acoperiți de iarba-neagră și dealuri înmiresmate de lămâiță, Narnia cea cu multe ape, cu văi și răcoare, cu peșteri și codri adânci care răsună de ciocanele Piticilor. O, aerul îmbălsămat al Narniei! Un ceas de viață în Narnia e mai bun decât o mie de ani în Calormen.

C. S. Lewis, *Cronicile din Narnia. Calul și băiatul*

Prezintă, într-un text de minimum 150 de cuvinte, modul în care este surprinsă *relația omului cu ființe miraculoase din alte lumi* în textele-suport A și C, selectate din zone culturale diferite.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- prezentarea unui aspect comun al modului în care este prezentată *relația omului cu ființe miraculoase din alte lumi*, în textul A și în textul C;
- prezentarea unui aspect diferit al modului în care este prezentată *relația omului cu ființe miraculoase din alte lumi*, în textul A și în textul C;
- exemplificarea adecvată a aspectului comun;
- exemplificarea adecvată a aspectului diferit;
- valorificarea experienței de viață/de lectură.

Vei primi 14 puncte pentru conținutul compunerii și 6 puncte pentru redactare (registru de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 punct; coerența textului – 1 punct; unitatea compoziției – 1 punct; ortografie și punctuație – 2 puncte; așezarea în pagină și lizibilitatea – 1 punct).

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar dacă textul are numărul minim de cuvinte indicat și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
pentru secțiile și școlile cu predare în limba minorităților
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București

SECȚIUNEA B

Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limbile altor minorități și pentru românii din diaspora

25 martie 2023

Clasa a VI-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.**
- **Punctajul total este de 100 de puncte.**

Citește fiecare dintre textele date pentru a putea răspunde la cerințele formulate:

A.

Ieri am ieșit cu toții să ne plimbăm prin pădure. Mama, tata, Marcela, Tudor și cu mine. Nu se întâmpla prea des să facem ieșiri din astea. Doar când avea mama chef. Dar nici prea rare nu erau. Tocmai cum trebuie, să lași câteva săptămâni ca să-ți crească la loc pofta de joacă în pădure. Mie cel mai mult îmi place când jucăm „Ghici, ciupercă, ce-i!”. Anul ăsta, cum Marcela a făcut patru ani, jucăm toți. Am trecut într-a șaptea și am voie să mă duc mai departe, chiar până unde nu mă văd părinții.

Se joacă așa: fiecare se duce și caută, și caută până găsește o floare mai rară sau o ciupercă portocalie, sau mai știu eu ce. Ne întâlnim toți în poieniță, ținând la spate ce am găsit și, pe rând, fiecare le strigă celorlalți: „Ghici, ciupercă, ce-i!”. Pe scurt, GCCI, că așa gândurea Tudor când era mic, „gchiiii”. Dacă nu ghicește nimeni ce ții ascuns la spate, îți rămâne ție. Dar dacă ghicește cineva, atunci acela capătă ce a ghicit. Eu am câștigat de trei ori, dar Marcela și Tudor doar câte o dată. Mama și tata n-au ghicit niciodată.

Ieri, vremea a fost foarte frumoasă. În pădure era cald, se auzeau tot felul de păsărele ciripind, nu mai era nimeni prin jur, așa că ne-au lăsat să căutăm mai departe decât de obicei. Frate-meu a luat-o ca din pușcă și nu l-am mai văzut o vreme, deși sunt cu ochii pe el de când îl știu. Dar nu m-am îngrijorat, că eram ocupată cu căutatul. Și am găsit o pungă de plastic veche. Să nu vă întristați. Am luat-o și am strâns-o până mi s-a făcut mâna albă. Eram sigură că nimeni n-o să ghicească. Mama a strigat după mine:

— Irina, ai găsit ceva? Hai mai repede.

M-am întors după câteva minute în poiană. Marcela era cu tata și mama, dar Tudor încă nu apăruse. După câteva minute am început să-l strigăm. Tata a început să-l caute în pădure. Îi auzeam vocea, când încolo, când încoace. Iar l-am strigat și noi. „Tuudoor! Tuudooor!”. Aoleu, ce voce ascuțită are Marcela! Ne îngrijoram din ce în ce mai tare, mai ales părinții. Dar și eu. La un moment dat am văzut-o pe Marcela că se uita la ce avea în mână. Dar chiar atunci l-am auzit pe Tudor că zice „Ghici, ciupercă, ce-i!” Era la marginea poieniței, lângă un pom. Tata a venit și el, repede. Era roșu la față. L-a întrebat pe Tudor, nervos, „Unde mi-ai umblat...?”

— Ghici, ciupercă, ce-i! a zis Tudor. Îi luceau ochii de bucurie, asta am putut să văd.

Călin Mihăilescu, *Ghici, ciupercă, ce-i?*

B.

Sunt recunoscute beneficiile jocului pentru dezvoltarea personală și îmbunătățirea comunicării cu cei din jur. Organizarea unor jocuri de societate alături de familie are multe avantaje, oamenii apropiați petrec timp de calitate împreună, se adună pentru a acorda atenție unii altora.

Activity este tipul de joc care poate fi jucat de către oricine – părinți, copii sau grupuri de prieteni. Jocul se poate juca în 3-16 persoane. În cutie sunt: 440 de cărți cu 2640 de cuvinte, o tablă de joc, o clepsidră, 4 pioni de diferite culori (verde, maro, galben, alb) și un regulament. Pe lângă acestea, jucătorii mai au nevoie de hârtie și creioane pentru runda de desenat.

Scopul jocului este de a avansa cât mai departe pe tabla de joc, ghicind noțiunile prezentate de către coechipier. Acesta din urmă va prezenta conceptele, termenii și situațiile de pe cartonașe prin desene, mimică sau prin descriere. Important este ca partenerul să ghicească noțiunile până la scurgerea timpului din clepsidră.

Câmpurile sunt marcate cu simboluri și culori. Simbolul indică modul în care jucătorul aflat la rând va prezenta noțiunea (descriere, mimică sau desen). Atunci când jucătorul desenează, nu are voie să vorbească, ci doar să dea afirmativ din cap atunci când coechipierii sunt pe drumul cel bun în ghicirea noțiunii. Prezentatorul nu are voie să folosească cifre și litere în desenul său. Atunci când mimează, jucătorul nu poate vorbi și nici nu poate arăta către obiectele din cameră, ci doar către propriul corp și propriile haine. Echipa adversă este atentă la aceste interdicții.

Dacă coechipierii ghicesc noțiunea prezentată, echipa poate avansa pe tabla de joc prin mutarea pionului. Echipa eficace ajunge prima la destinație și câștigă.

după www.jocuridesocietate.ro

SUBIECTUL I

20 de puncte

Scrie pe foaia de concurs numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect:

1. Conține diftong toate cuvintele din seria:

- „șaptea”, „chiar”, „vocea”.
- „caută”, „floare”, „hai”.
- „poieniță”, „trei”, „vremea”.
- „portocalie”, „mai”, „marginea”.

2 puncte

2. Sunt corect despărțite în silabe toate cuvintele din seria:

- „cre-as-că”, „ciu-per-că”, „în-coa-ce”.
- „creas-că”, „ci-u-per-că”, „în-coa-ce”.
- „creas-că”, „ciu-per-că”, „în-coa-ce”.
- „creas-că”, „ciu-per-că”, „în-co-a-ce”.

2 puncte

3. Sinonimele potrivite în context ale cuvintelor subliniate în secvența: „Scopul jocului este de a avansa cât mai departe pe tabla de joc, ghicind noțiunile prezentate de către coechipier.” sunt, în ordine:

- șinta, a ajunge, ascunse.*
- avantajul, a merge, înfățișate.*
- obiectivul, a staționa, citite.*
- țelul, a înainta, descrise.*

2 puncte

Scrie pe foaia de concurs răspunsurile la cerințele de mai jos:

4. Alcătuiește un enunț în care verbul „a fi” să aibă altă valoare morfologică decât în secvența: „așa gângurea Tudor când era mic”, pe care o vei preciza. **4 puncte**

5. Transcrie, din textul B, două cuvinte din câmpul lexical al jocului. **4 puncte**

6. Indică funcția sintactică a cuvintelor subliniate în secvența: „Dacă coechipierii ghicesc noțiunea prezentată, echipa poate avansa pe tabla de joc” **4 puncte**

7. Menționează cazul substantivelor subliniate în secvența: „Scopul jocului este de a avansa cât mai departe pe tabla de joc”. **6 puncte**

8. Rescrie corect următoarele enunțuri referitoare la regulile jocului din pădure:
Trebuie să căutați plante rară în mijlocul păduri. Cine a găsit ceva, v-a striga. **6 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

50 de puncte

A. Scrie pe foaia de concurs, în enunțuri, răspunsurile pentru cerințele de mai jos:

1. Transcrie, din textul A, un reper spațial și unul temporal. **4 puncte**

2. Enumeră 6 obiecte, menționate în textul B, necesare participanților jocului Activity. **6 puncte**

3. Care este rolul interdicțiilor, precizate în textul B? **6 puncte**

4. Ai recomanda colegilor jocurile în familie? Motivează-ți răspunsul, în 40 – 60 de cuvinte, valorificând textele A și B. **6 puncte**

5. Prezintă, în 40 – 60 de cuvinte, scopul pentru care consideri că a fost scris textul B, susținându-ți punctul de vedere pe baza textului dat. **8 puncte**

Notă! Răspunsurile vor fi redactate în enunțuri, cu respectarea normelor de exprimare corectă, de ortografie și de punctuație.

B. Scrie un text, de 80 – 120 de cuvinte, în care să prezinți modul de petrecere a timpului liber în familie, așa cum reiese din textul A.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- precizarea unui mod de petrecere a timpului, așa cum reiese din textul A;
- prezentarea, prin exemple adecvate, a modului de petrecere a timpului liber precizat;
- numirea unei valori importante pentru tine, identificate în textul dat, justificându-ți alegerea;

Vei primi 14 de puncte pentru conținutul compunerii și 6 puncte pentru redactare.

Pentru redactarea textului se acordă 6 puncte (registru de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 p.; coerența textului – 1 p.; ortografie – 2 p.; punctuație – 1 p.; așezarea în pagină și lizibilitatea – 1 p.)

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 80 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto.

SUBIECTUL al III-lea

20 de puncte

C. — Miranda! m-a strigat mama din bucătărie. Avem nevoie să ne cronometrezi. Ceasul ăsta de fiert ouă mă înnebunește cu ticăitul lui.

Așa că am stat să mă uit la secundarul ceasului din bucătărie, în timp ce Richard îi oferea mamei indicii. Pe urmă, mama îi oferea indicii lui Richard, iar el ghicea.

— Pot să joc și eu? am întrebat după cinci tururi.

— Sigur. Richard, cronometrează-ne tu o vreme!....

Richard se uită la ceasul de bucătărie și așteaptă ca secundarul să ajungă la douăsprezece.

— Pe locuri, fiți gata, start!

Ridic primul cartonaș.

— Ceva ce întinzi pe pâine prăjită, spun.

— Unt! Strigă mama.

Următorul cartonaș.

— Bei sucul cu asta, îl sorbi prin el.

— Pai! strigă mama.

Următorul.

— E de piele și îți ține pantalonii.

— Cureau!

— E dulce, se bea iarna, înainte să mergi la săniuș.

— Ciocolată caldă!

Îmi place să mă joc, să nu mă gândesc la nimic altceva decât la cuvântul următor...Parcurgem tot pachetul de șapte cartonașe.

Rebecca Stead, *Când mă vei întâlni*

Scrie un text de minimum 120 de cuvinte, în care să prezinți bucuria jocului, așa cum apare în cele două texte-suport, A și C, selectate din zone culturale diferite.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- prezentarea unui aspect comun, referitor la bucuria jocului, surprins în textul A și în textul C;
- prezentarea unui aspect diferit;
- exemplificarea adecvată a aspectului comun și a celui diferit;
- valorificarea experienței de lectură și/sau de viață.

Vei primi 14 de puncte pentru conținutul compunerii și 6 puncte pentru redactare.

Pentru redactarea textului se acordă 6 puncte (registru de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 p.; coerența textului – 1 p.; ortografie – 2 p.; punctuație – 1 p.; așezarea în pagină și lizibilitatea – 1 p.)

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 120 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto.

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

pentru secțiile și școlile cu predare în limba minorităților

Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București

SECȚIUNEA B

Limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limbile altor minorități și pentru românii din diaspora

25 martie 2023

Clasa a V-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.**
- **Punctajul total este de 100 de puncte.**

Citește fiecare dintre textele date pentru a putea răspunde la cerințele formulate:

A.

Hendrik de Mol făcu un pas înapoi la apariția uriașului dragon de lună. Din frunzișul bogat apărură întâi vârful botului dragonului. Dragonul trase adânc aer pe nări încercând să descopere cea mai mică prezență a vreunui vizitator nepoftit. Mirosul frunzelor udate de ploaie îl liniștise, iar acum întregul cap ieși la iveală dintre frunze, ochii săi bulbucăți privind cu atenție în jur. În sfârșit, capul dragonului se arătă în toată măreția sa. Hendrik strânse sabia de lemn în mână cu toată puterea. Dragonul porni în zbor. Se apropia acum cu viteză.

Aproape.

Mai aproape.

Cinci metri. Trei. Doi metri și...

BUM! Copilotul său îi distrase atenția rostogolindu-se brusc pe podea.

— Berend! Nu acum! strigă supărat Hendrik și, neluându-și ochii de la dragonul care se apropia repede, ridică ursul de pluș, punându-l la loc pe scaunul său. Ursul Berend nu spuse nimic, evident, era doar un urs de pluș. Ochii săi rotunzi de sticlă priveau fix către zmeul-dragon care în acel moment trecea fluturând pe deasupra navei lor. Zmeul-dragon își continuă drumul alunecând pe sârma întinsă și se izbi de peretele Muzeului.

— Asta este tot ce poți? strigă Hendrik triumfător către zmeul-dragon care acum atârna agățat pe peretele de cărămidă al Muzeului. Victorieeee! țopâi el entuziasmat.

Nava sa improvizată se legăna acum pe cablul care o susținea.

— Cred că am încurcat-o, căpitane! Iar ne-am blocat și iar trebuie să așteptăm până ce amiralul Martinus va veni să ne salveze.

Se așează pe scaunul său din fața panoului de comandă și oftă.

— Sper doar să nu fie ca data trecută când am stat aici agățați o după-amiază întreagă fiindcă bunicul, ăăă... pardon, amiralul Martinus, era plecat la plimbare.

Ursul Berend nu spuse, din nou, nimic. Era pe scaunul său de copilot, un urs de pluș de culoare verde care purta un costum de cosmonaut, tot verde și el. Bunicul Martinus îl dăduse cadou unicului său nepot Hendrik, de ziua lui, cu ceva ani în urmă. De atunci erau nedespărțiți, ursul și băiatul.

— Berend, poate avem noroc, căpitane, spuse Hendrik privind către ursul verde de pluș.

Berend, ursul de pluș, privea fix, fără să scoată niciun cuvânt. O adiere legăna ușor nava improvizată pe cablul ei. Hendrik dormea deja în scaunul său. Seara se lăsa liniștită și nimeni nu venea să îl salveze pe Hendrik din nava sa oprită acum la mijlocul distanței dintre Muzeu și căsuța de lemn aflată în bătrânul stejar din spatele curții.

Această dramatică situație se petrecea în curtea din spate a Muzeului Jucăriilor din Siepelstad (Orașul Cepelor), aflat pe strada Coadă Șoricelului, la numărul nouă. Muzeul aparținea, de câteva sute de ani, familiei De Mol. În fiecare dimineață, cu excepția zilelor de duminică, bătrânul Martinus de Mol și nepotul său Hendrik deschideau Muzeul pentru vizitatori, părinți și copii.

după K. J. Meckenfeld, *Hendrik de Mol și Planeta de Aur*

B.

Muzeul Bucovinei aduce în fața publicului de toate vârstele o expoziție interesantă care va putea fi vizitată începând cu 29 ianuarie 2019 în Galeria Pod a Muzeului de Istorie Suceava.

Expoziția „Jucăriile din galeria POD”, organizată în colaborare cu Asociația Muzeul Jucăriilor din București, aduce în fața publicului peste 500 de jucării din colecția asociației. Jucăriile cuprind perioada 1930-1980 și reprezintă jucăriile câtorva generații de copii din România. Expoziția este

Însoțită de o colecție de reproduceri ale unor fotografii cu copiii și jucăriile lor în ultima sută de ani, din colecția Asociației Muzeul Jucăriilor.

Deschiderea expoziției va avea loc în data de 29 ianuarie 2019, la ora 11:00, în prezența colecționarilor Cristian și Mihail Dumitru.

Fiecare jucărie are o poveste a ei, fiecare jucărie a fost martora unei emoții, a unei lacrimi sau a unui vis împlinit.

ASOCIAȚIA MUZEUL JUCĂRIILOR dorește realizarea unui muzeu virtual al jucăriilor în care fiecare „păstrător” al unui prieten drag al copilăriei poate să-l expună alături de o mică poveste.

O mulțime de jucării (peste 15.000) au fost adunate pentru un muzeu de Asociația Muzeul Jucăriilor. Jucăriile au fost fabricate în România și în alte țări între anii 1930-1980. În cea mai mare parte, jucăriile au fost achiziționate din România în ultimii 40 de ani și probabil vor trezi amintiri plăcute în rândul părinților.

după www.suceava-smartpress.ro

SUBIECTUL I

30 de puncte

Scrive pe foaia de concurs numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect:

- Numărul literelor este egal cu numărul sunetelor în fiecare cuvânt din seria:
 - „aceasta”, „reproduceri”, „cinci”.
 - „asociația”, „generații”, „încercând”.
 - „deschideau”, „coceau”, „echilibrul”.
 - „ochii”, „petrecea”, „excepția”.

2 puncte
- Sunetul „e” este vocală în toate cuvintele din seria:
 - „ieși”, „iveală”.
 - „legăna”, „șoricelului”.
 - „navei”, „priveau”.
 - „ploaie”, „Suceava”.

2 puncte
- Formele corecte ale următoarelor substantive articulate cu articol hotărât: *urs, cadou, speranță* sunt cuprinse în seria:
 - urși, cadouri, speranțe.
 - urși, cadourile, speranțele.
 - urșii, cadouri, speranțe.
 - urșii, cadourile, speranțele.

2 puncte

Scrive pe foaia de concurs răspunsurile la cerințele de mai jos:

- Transformă propoziția „Berend, ursul de pluș, privea fix, fără să scoată niciun cuvânt.”, astfel încât să fie propoziție simplă. **4 puncte**
- Transcrie, din textul A, două cuvinte din câmpul lexical al familiei. **4 puncte**
- Construiește câte un enunț cu alte două sensuri ale cuvântului subliniat în enunțul: „Berend, ursul de pluș, privea fix, fără să scoată niciun cuvânt.” **4 puncte**
- Scrive verbul din secvența „Copilotul său îi distrase atenția.” la timpul perfect compus și la timpul mai-mult-ca-perfect, păstrând în ambele cazuri numărul și persoana verbului. **6 puncte**
- Rescrie corect rugămintea unui copil către un prieten de joacă: „— Dragă Matei fi mai atent atunci când arunci mingia de baschet !” **6 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

50 de puncte

A. ÎNȚELEGEREA TEXTULUI

Scrive pe foaia de concurs, în enunțuri, răspunsurile pentru cerințele de mai jos:

- Transcrie din textul A un indice spațial și un indice temporal. **4 puncte**
- Formulează o idee principală/secundară din primul paragraf al textului A. **6 puncte**
- De ce crezi că Hendrik de Mol trebuie să aștepte întoarcerea bunicului Martinus? Formulează răspunsul în două-patru enunțuri, valorificând informațiile din textul A. **6 puncte**
- De ce crezi că jucăriile prezentate vor trezi amintiri părinților? Formulează răspunsul în două-trei enunțuri, valorificând informațiile din textul B. **6 puncte**
- Selectează două informații, din textul B, care crezi că sunt utile unui copil care ar vrea să viziteze expoziția „Jucăriile din galeria POD”, motivându-ți alegerea, în 50 – 70 de cuvinte. **8 puncte**

B. SCRIERE CREATIVĂ

Imaginează-ți că Henrik pornește într-o nouă aventură. Scrie un text narativ, de minimum 100 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare prin care trece băiatul.

Vei primi 14 de puncte pentru conținutul compunerii și 6 puncte pentru redactare.

Pentru redactarea textului se acordă 6 puncte (registru de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 p.; coerența textului – 1 p.; ortografie – 2 p.; punctuație – 1 p.; așezarea în pagină și lizibilitatea – 1 p.)

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 80 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto.

SUBIECTUL al III-lea

20 de puncte

C.

Petrecerea continuă până târziu. Jocul cu scaunele muzicale era foarte distractiv, fiindcă, în loc să dai la o parte un scaun de fiecare dată când se oprea muzica, scaunul pleca singur și stătea la distanță, privindu-i pe ceilalți. Mătăsuță câștigă.[...]

Se jucară apoi de-a v-ați ascunselea și pe loc se iviră din senin o mulțime de tufişuri și copaci perfecți ca ascunzişuri. Tărâmul Zilelor de Naștere era cu adevărat cel mai frumos loc pe care îl vizitaseră vreodată!

După aceea, le veni cheful să se joace de-a rațele și vânătorii și o linie care separă cele două terenuri de joacă!

Apoi se gândiră să facă întreceri cu mașinuțe – și, cât ai zice pește, o mulțime de mașinuțe gata de condus îi așteptau aliniate! Fiecare își alege mașinuța care îi plăcea cel mai mult și se sui în ea. [...]

Moș Cratiță câștigă cursa, deși prețul cu prețul câtorva oale și tigăi pierdute pe drum. Lună-Plină îi întinse o cutie de caramelle, care apăruse ca premiu pentru câștigător.

— Ai ieșit câștigător! zise acesta.

Enid Blyton, *Pădurea fermecată*

Scrie un text de minimum 120 de cuvinte, în care să prezinți *bucuria jocului*, așa cum apare în cele două texte-suport, A și C, selectate din zone culturale diferite.

- prezentarea unui aspect comun, referitor la bucuria jocului, surprins în textul A și în textul C;
- prezentarea unui aspect diferit;
- exemplificarea adecvată a aspectului comun și a celui diferit.

Vei primi 14 de puncte pentru conținutul compunerii și 6 puncte pentru redactare.

Pentru redactarea textului se acordă 6 puncte (registru de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 p.; coerența textului – 1 p.; ortografie – 2 p.; punctuație – 1 p.; așezarea în pagină și lizibilitatea – 1 p.)

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 120 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto.

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
pentru secțiile și școlile cu predare în limba minorităților
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București

SECȚIUNEA A
Limba și literatura română – pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară
25 martie 2023
Clasa a VIII-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.**
- **Punctajul total este de 100 de puncte.**

Citește fiecare dintre textele date pentru a putea răspunde la cerințele formulate:

A.

A nu ști cine ești nu este un motiv de mândrie, după cum nici a ști n-ar trebui să te faci să îți trâmbițezi această victorie personală. Când afli cine ești, devii deodată tăcut. Cei care au ajuns să se cunoască nici măcar nu vorbesc despre asta[...].

Eram, așadar, singur într-o țară necunoscută despre care tot ce știam e că se numește Melxopotamia.

Am mers spre sud, cu soarele ținându-mi companie din stânga. O vreme n-am întâlnit nici țipenie de ființă cu care aș fi putut schimba vreo vorbă, dar auzul îmi dădea de înțeles că mă apropii de un fluviu, al cărui huruit înfundat începeam deja să îl deslușesc. Ajungând pe vârful unui deal, m-am așezat la umbra unui copac să îmi trag sufletul și mi-am amintit de visul din noaptea trecută. [...] Am mâncat câteva frunze și am ațipit un pic. M-a trezit o voce care fredona un cântecel. Am deschis ochii și am văzut un chip învăluit într-un halou de ceață care îmi zâmbea, dar ceața era a ochilor mei împăienjențiți de somn, nu a feței îndreptate, surâzătoare, spre mine.

— Tu trebuie să fii cel care a căzut din cer, mi-a spus. Veștile circulă cu repeziciune pe-aici.

— Serios?! am întrebat, și mi-am dat seama imediat de stupiditatea întrebării.

— Ce serios?

— Am căzut din cer?

— Da, toată lumea vorbește despre asta.

— Eu nu știu să fi căzut de nicăieri, nici din cer, nici din altă parte. Dar tu cine ești?

— Eu sunt Zuza. Melcduza Zuza. [...]

Călătorind de-a lungul Melxopotamiei, din nord către sud, Melcul Prinț a aflat de la Zuza, dar și de alte persoane pe care le-a întâlnit pe drum, tot felul de lucruri, unele mai ciudate decât altele, despre țara în care, nu se știe cum, aterizase. [...]

Alunecând pe harta Melxopotamiei, Melcul Prinț a văzut cu ochii lui cele două mari fluvii, Tigrul și Eufratul, care traversează țara de la nord la sud. Sunt fluvii prin ale căror albie nu curge pic de apă. *Melcii* sunt cei care curg, ca niște caravane care șerpuiesc lent. [...] Cele două fluvii se întâlnesc și se unesc în sudul Melxopotamiei, cu câțiva kilometri înainte de a se vărsa în Marea Melcditerană. Zuza i-a spus Melcului Prinț că Tigrul și Eufratul sunt singurele aglomerări de melci de pe Terra vizibile din spațiu, și Melcul Prinț a întrebat-o:

— Dar spațiul unde se află?

Și Zuza i-a spus:

— Spațiul este foarte, foarte departe de aici, și acolo timpul curge altfel departe de, mult mai lent decât Tigrul și Eufratul.

Și Melcul Prinț și-a ridicat privirea spre spațiu și privirea i s-a desprins de ochi și și-a luat zborul spre spațiu. [...] Între timp, privirea lui a ajuns în spațiu și și-a amintit cine este, și-a amintit a cui este și s-a uitat spre Pământ, s-a bucurat de ce a văzut și a făcut cale-ntoarsă și a revenit în ochii Melcului Prinț.

după Iulian Tănase, *Melciclopedia: povestea Melcului Prinț*

B.

O cochilie veche de 18 000 de ani „cântă” din nou, aducând până la noi, în mod surprinzător, sunetele preistoriei. Această cochilie a fost descoperită cu mult timp în urmă, în 1931, în peștera Marsoulas, din Pirinei, Franța, dar nu a atras, la momentul respectiv, atenția specialiștilor, considerându-se că nu prezintă nicio urmă că ar fi avut vreo semnificație deosebită. A fost însă păstrată la Muzeul Național din Toulouse, până de curând, când s-a întocmit un inventar al materialului rezultat din săpăturile arheologice, făcându-se o descoperire uimitoare.

O echipă multidisciplinară de oameni de știință de la CNRS (Centrul Național de Cercetare Științifică), de la Universitatea din Toulouse și de la Muzeul Național, a ajuns la concluzia, în februarie 2021, că această cochilie de 18 000 de ani este unul dintre cele mai vechi instrumente muzicale descoperite până în prezent, din spațiul european și chiar din întreaga lume.

Cochilia, care se află în custodia muzeului, aparține speciei de melci de mare *Charonia lampas* (Triton cu cocoașă), care trăiește și astăzi pe coastele Atlanticului, în zona Mării Nordului, a Mării Mediterane și a Oceanului Indian. Are 31 de centimetri înălțime, în jur de 18 centimetri în diametru și o grosime de 0,8 centimetri.

Felul în care arată această cochilie sugerează că omul din paleolitic (epoca pietrei cioplite), care era total dependent de natură pentru că se hrănea doar cu ce îi oferea natura, își fabrica și obiecte care demonstrează apariția unui limbaj simbolic și a unor ritualuri.

În plus, este cert că respectiva cochilie a fost realizată ca un instrument muzical, pentru că cercetătorii de la CNRS, cu ajutorul unui muzician, au reușit, cu mare grijă, pentru a nu distruge obiectul, să obțină trei sunete, trei note muzicale – do, do diez și re – pe care le-au înregistrat în condiții speciale. Sunetele au fost produse în felul în care astăzi, de exemplu, se suflă într-un corn, flaut sau trombon.

Imprimările 3D ale cochiliei vor ajuta la explorarea traseului sunetului și se va vedea dacă se vor putea obține și alte sunete.

după *O cochilie veche de 18 000 de ani, singura care păstrează sunetele preistoriei, cânta din nou*, <https://destepti.ro>

SUBIECTUL I

30 de puncte

Scrive pe foaia de concurs numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect:

- Există diftong în toate cuvintele din seria:
 - „nou”, „victorie”, „mândrie”.
 - „uimitoare”, „noaptea”, „teama”.
 - „sunetului”, „diametru”, „deal”.
 - „explorarea”, „învăluit”, „cochilie”.

2 puncte
- S-au format prin compunere toate cuvintele din seria:
 - „necunoscută”, „departe”.
 - „deodată”, „traseului”.
 - „altfel”, „despre”.
 - „surâzătoare”, „desprins”.

2 puncte
- Sinonimele potrivite în context ale cuvintelor **voce**, **fredona**, **ciudate** (din textul A) sunt, în ordine:
 - ton, murmura, banale.*
 - timbru, recita, bizare.*
 - vorbă, îngâna, distincte.*
 - glas, cânta, stranii.*

2 puncte
- Cazurile cuvintelor subliniate în secvența: „Cochilia, care se află în custodia muzeului, aparține speciei de melci de mare *Charonia lampas* (Triton cu cocoașă), care trăiește și astăzi pe coastele Atlanticului, în zona Mării Nordului, a Mării Mediterane și a Oceanului Indian.” sunt, în ordine:
 - dativ, genitiv, nominativ.
 - genitiv, dativ, acuzativ.
 - nominativ, acuzativ, dativ.
 - acuzativ, dativ, acuzativ.

4 puncte
- Enunțul „Felul în care arată această cochilie sugerează că omul din paleolitic (epoca pietrei cioplite), care era total dependent de natură pentru că se hrănea doar cu ce îi oferea natura, își fabrica și obiecte care demonstrează apariția unui limbaj simbolic și a unor ritualuri.” este alcătuit din:
 - cinci propoziții.
 - șașe propoziții.
 - șapte propoziții.
 - opt propoziții.

4 puncte

Scrive pe foaia de concurs răspunsurile la cerințele de mai jos:

- Transcrie două pronume diferite din secvența următoare, precizând felul fiecăruia: „Între timp, privirea lui a ajuns în spațiu și și-a amintit cine este”.
- 4 puncte**

7. Precizează funcția sintactică pentru cuvintele subliniate în secvența: „Am deschis ochii și am văzut un chip învăluit într-un halou de ceață care îmi zâmbea, dar ceața era a ochilor mei împăienjeniți de somn, nu a feței îndreptate, surâzătoare, spre mine.” **6 puncte**
8. Rescrie corect mesajul referitor la călătoria: *În călătoriile lui prin lume, cei doi copii din poveste a aflat multe despre frumusețile naturi și despre locuitorii țărilor vizitați.* **6 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

50 de puncte

a. Înțelegerea textului (literar/nonliterar; continuu/discontinuu/multimodal)

30 de puncte

Scrie pe foaia de concurs, în enunțuri, răspunsurile pentru cerințele de mai jos:

1. Transcrie, din textul B, o secvență în care sunt enumerate instrumente muzicale. **4 puncte**
2. Fluviile Tigru și Eufrat din Melxopotamia diferă de cele de pe Pământ? Motivează-ți răspunsul, în minimum 10 cuvinte, valorificând informațiile din textul A. **6 puncte**
3. Care este un motiv pentru care cochilia veche de 18 000 de ani atrage la ora actuală atenția specialiștilor? Formulează răspunsul în unu-două enunțuri, valorificând informațiile din textul B. **6 puncte**
4. Menționează, într-un enunț, modul în care specialiști vor să obțină alte informații legate de cochilia veche de 18 000 de ani, valorificând textul B. **6 puncte**
5. Care ar fi disciplina/disciplinele școlare care te-ar ajuta să obții noi informații referitoare la un aspect din textul B? Formulează răspunsul, în 50-70 de cuvinte, justificându-ți alegerea. **8 puncte**

Notă! Răspunsurile vor fi redactate în enunțuri, cu respectarea normelor de exprimare corectă, de ortografie și de punctuație.

b. Scriere despre text/creativă (literar/nonliterar; continuu/discontinuu/multimodal)

20 de puncte

Redactează o compunere, de 100 – 150 de cuvinte, în care să relatezi o întâmplare prin care ar putea să treacă Melcul Prinț alături de Melcduza Zuza, în călătoria sa.

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- respectarea succesiunii logice a evenimentelor, în concordanță cu cerința dată;
- îmbinarea armonioasă a altor două moduri de expunere alături de narațiune;
- introducerea unui personaj;
- originalitatea în prezentarea conținutului de idei al compunerii.

Vei primi 14 puncte pentru conținutul compunerii și 6 puncte pentru redactare (registru de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 punct; coerența textului – 1 punct; unitatea compoziției – 1 punct; ortografie și punctuație – 2 puncte; așezarea în pagină și lizibilitatea – 1 punct).

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar dacă textul are numărul minim de cuvinte indicat și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

SUBIECTUL al III-lea

20 de puncte

C.

Imaginează-ți că faci o plimbare prin pădure. Dintr-o dată descoperi în fața ta pe cărare o navă spațială micuță. Din nava asta se dă jos un mic marțian și se uită în sus la tine...

Ce ai gândi atunci? În fond, asta e indiferent. Dar ți-a trecut vreodată prin minte că tu însăși ești un asemenea marțian?

Firește, nu e foarte probabil că ai să te împiedici așa dintr-o dată în drumul tău de o creatură din alte planete. Nici nu știm dacă există într-adevăr viață pe alte planete. Dar poți gândi că dintr-un motiv sau altul te-ai putea împiedica de tine însăși într-un fel cu totul nou. Și asta ți se poate întâmpla tocmai într-o asemenea plimbare prin pădure.

Sunt o creatură ciudată, te gândești tu atunci deodată. Sunt un animal misterios . . .

Ți se pare atunci că te trezești din somnul de ani mulți al Frumoasei din Pădurea Adormită. Cine sunt eu? te întrebi. [...]

Pentru copii, lumea - și tot ceea ce există în ea - este ceva *nou*, ceva care stârnește mirarea. Nu toți oamenii mari văd așa lucrurile. Cei mai mulți oameni care au crescut mari trăiesc lumea ca pe ceva normal.

Jostein Gaarder, *Lumea Sofiei*

Prezintă, într-un text de minimum 150 de cuvinte, modul în care este surprinsă *descoperirea propriei persoane și a lumii* în textele-suport A și C, selectate din zone culturale diferite.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- prezentarea unui aspect comun al modului în care este prezentată *descoperirea propriei persoane și a lumii*, în textul A și în textul C;
- prezentarea unui aspect diferit al modului în care este prezentată *descoperirea propriei persoane și a lumii*, în textul A și în textul C;
- exemplificarea adecvată a aspectului comun;
- exemplificarea adecvată a aspectului diferit;
- valorificarea experienței de viață/de lectură.

Vei primi 14 puncte pentru conținutul compunerii și 6 puncte pentru redactare (registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 punct; coerența textului – 1 punct; unitatea compoziției – 1 punct; ortografie și punctuație – 2 puncte; așezarea în pagină și lizibilitatea – 1 punct).
Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar dacă textul are numărul minim de cuvinte indicat și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto.
Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
pentru secțiile și școlile cu predare în limba minorităților
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București

SECȚIUNEA A
Limba și literatura română – pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară
25 martie 2023
Clasa a VII-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.**
- **Punctajul total este de 100 de puncte.**

Citește fiecare dintre textele date pentru a putea răspunde la cerințele formulate:

A.

Știu toate poveștile pe care i le spune Maiei moșul Vasile, când stau amândoi la umbră pe băncuța din curte, de le cântă brotăcelul pitulat printre frunzele de viță de deasupra. Acolo, lângă fântână, se află o mescioară de gorun, meșterită de bătrân, căci din martie și până la cea dintâi ninsoare obișnuiește să mănânce micul-dejun afară [...].

Dar cea mai stranie poveste pe care Maia a auzit-o aici, lângă fântână, e cea a căluților albaștri: este povestea unor căluți fermecați care trăiesc în inima pădurii și pe care îi poți vedea doar o singură dată în viață; sunt atât de mici, că-ți încap în palmă, aidoma unor spiriduși de lumină...

Auzindu-le povestea, puștoaica se simțea fascinată: oare cum să cuprinzi în minte și în suflet atâtea lucruri miraculoase, cum să faci să nu uiți nimic din vorbele moșului, atâtea întâmplări uimitoare, atâtea amintiri? Cum să-i immortalizezi* sufletul, curat și rotund, plin de bucurie și de tristețe? Pentru că așa era mereu: avea o tristețe blândă în priviri, dar și un licăr* nestins de dragoste de viață, de bunătate nesfârșită pentru lucruri și vietăți.

De la el aflase că cele mai importante lucruri sunt cele de viață trăită. Se pot povesti oare durerea ori bucuria? Cum ai putea cuprinde în cuvinte frumusețea și simplitatea curată a vieții? Poți explica ce are un om, nu ce este el, pentru că niciodată nu contează atât de mult ce avem, ci doar ceea ce suntem și ceea ce simțim. Contează doar puțința noastră de a spera, de a ne bucura și de a ne întrista, de a ne mira și, mai ales, de a iubi...

Despre căluți vorbiseră, în trecut, în mare taină, doar bătrânii satului... O nebanuită herghelie care viețuia în codrii vechi și neumblați din Poiana Ruscă, noaptea ieșind în luminișuri să soarbă roua de pe firele fragede ale ierbii. Erau mai mici chiar decât verighetele [...] încăpându-ți în palmă, semănând însă perfect cu mânzii*, doar că erau mititei și albaștri, un albastru ca cerul în diminețile de cireșar*. Aveau ochișori și coama lungă, ajungându-le aproape de copite; stăteau locului doar când se hrăneau ori se adăpau, în rest galopând mai tot timpul [...]. Se hrăneau cu trufe negre, căroră moșul le spunea diamantele pământului, niște ciuperci tainice, crescând sub pământ, în preajma fagilor, stejarilor și carpenilor, în apropiere de rădăcini, semn că viața e posibilă și sub pământ [...].

Desigur, hrânindu-se cu trufe, căluții albaștri nu puteau fi decât făpturi curate și miraculoase. [...] Se credea că puteau fi văzuți de puțini oameni, și doar de cei cu sufletul blând și inima curată.

Ladislau Daradici, *Până când graurii o să apară*

*a immortaliza - a face ca o persoană, o acțiune sau o operă să trăiască veșnic în memoria oamenilor; a face nemuritor

*licăr – lucire, sclipire

*mânz – pui de cal, căluț

*cireșar – luna iunie (când se coc cireșele)

B.

Calul este îndrăgit și admirat de toată lumea, fiind considerat un animal grațios, elegant și, totodată, puternic și rapid.

Curiozități despre cai

- *Urechile mobile*

Ei își pot mișca urechile în orice direcție: stânga, dreapta, chiar și în spate, învârtindu-le la 180 de grade, cu ajutorul celor 10 mușchi diferiți pe care îi au.

- *Limbașul urechilor*

Atunci când caii își flutură urechile înseamnă că sunt atenți și ascultă, iar dacă le place ceea li se spune, urechile sunt ciulite și îndreptate înainte.

- *Zâmbetul cailor*

Caii își ridică des buza și își arată dinții formând un zâmbet imens. Pare amuzant, însă nu e chiar un zâmbet. Ridicarea buzei superioare reprezintă modalitatea lor de a distinge mai bine un anumit miros.

- *Ochii imenși*

Caii au ochii mari, cu un câmp vizual foarte larg. Având ochiul așa de mare trebuie să aibă și o pleopă pe măsură, așa că ei au trei: pleopa superioară, cea inferioară și încă una situată în colțul interior al ochiului.

- *Inteligența*

Calul are o memorie foarte bună. Reține oamenii care s-au purtat bine cu el și îi va considera prieteni pe viață, de asemenea ține minte locurile în care a mai fost.

- *Caii sunt foarte curați*

Sunt singurele animale care nu beau apă după alte animale sau dintr-o găleată de apă murdară. Având simțurile atât de bine dezvoltate, caii simt mirosurile altor animale în găleata cu apă.

- *Hrana cailor*

Caii consumă, în primul rând, fân și iarbă, precum și cereale cum ar fi porumbul sau ovăzul pentru calorii suplimentare.

- *Cel mai mic cal din lume*

Dacă în medie, un cal măsoară peste 1,47 m, cel mai mic cal din lume măsoară doar 43 de centimetri. Thumbelina a fost cel mai mic cal din lume.

după 10 curiozități despre cai, pe care merită să le știi!, <https://conacularchia.ro>

SUBIECTUL I

30 de puncte

Scrive pe foaia de concurs numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect:

1. Există diftong în toate cuvintele din seria:

- a) „memorie”, „superioare”, „interior”.
- b) „simplitatea”, „bucurie”, „reține”.
- c) „vedea”, „roua”, „tainice”.
- d) „lumea”, „oare”, „stăteau”.

2 puncte

2. S-au format prin derivare toate cuvintele din seria:

- a) „niciodată”, „neumblat”.
- b) „nestins”, „puștoaică”.
- c) „luminiș”, „deasupra”.
- d) „stejarilor”, „interior”.

2 puncte

3. Sinonimele potrivite în context ale cuvintelor „aidoma”, „taină”, „făpturi” (din textul A) sunt, în ordine:

- a) asemenea, secret, ființe.
- b) poporul, ascunzătoare, vietăți.
- c) identic, mister, gesturi.
- d) deosebit, reținere, umbre.

2 puncte

4. Notează, pe foaia de concurs, perechea cifră-literă care indică valoarea morfologică a fiecărui cuvânt subliniat în secvența „**O nebănuită** herghelie care viețuia în codrii vechi și neumblați din Poiana Ruscă, **noaptea** ieșind în **luminișuri** să soarbă roua de pe firele fragede ale ierbii.” **4 puncte**

1. o	a) substantiv comun
2. nebănuită	b) numeral cardinal
3. noaptea	c) articol nehotărât
4. luminișuri	d) adverb de timp
	e) adjectiv

5. Enunțul „Știu toate poveștile pe care i le spune Maiei moșul Vasile, când stau amândoi la umbră pe băncuța din curte, de le cântă brotăcelul pitulat printre frunzele de viță de deasupra.” este alcătuit din:

- a) trei propoziții.
- b) patru propoziții.
- c) cinci propoziții.
- d) șase propoziții.

4 puncte

Scrie pe foaia de concurs răspunsurile la cerințele de mai jos:

6. Transcrie două verbe la timpuri diferite din secvența următoare, precizând felul fiecăruia: „Dar cea mai stranie poveste pe care Maia a auzit-o aici, lângă fântână, e cea a călușilor albaștri: este povestea unor căluși fermecați care trăiesc în inima pădurii”. **4 puncte**

7. Precizează funcția sintactică pentru cuvintele subliniate în secvența: „Auzindu-le povestea, puștoaica se simțea fascinată: oare cum să cuprinzi în minte și în suflet atâtea lucruri miraculoase, cum să faci să nu uiți nimic din vorbele moșului, atâtea întâmplări uimitoare, atâtea amintiri?” **6 puncte**

8. Rescrie corect mesajul referitor la copilărie: *Îmi place foarte mult stranile poveștile auziți de la bătrânii satului care mi-a încântat frumoșii ani a copilăriei.* **6 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

50 de puncte

A.

30 de puncte

Scrie pe foaia de concurs, în enunțuri, răspunsurile pentru cerințele de mai jos:

1. Transcrie, din textul B, o secvență referitoare la reacția cailor atunci când le place ceva. **4 puncte**

2. Caili albaștri consumă aceeași hrană precum caili obișnuți? Motivează-ți răspunsul, în minimum 10 cuvinte, valorificând informațiile din ambele texte. **6 puncte**

3. Care este un motiv pentru care Maia îl admiră pe moș Vasile? Formulează răspunsul în unu-două enunțuri, valorificând informațiile din textul A. **6 puncte**

4. Menționează, într-un enunț, o condiție pe care trebuie să o îndeplinească omul pentru a întâlni caili albaștri, valorificând textul A. **6 puncte**

5. Prezintă, în 50 - 70 de cuvinte, două categorii de cititori care se pot arăta interesate de informațiile din textul B, motivându-ți alegerea. **8 puncte**

Notă! Răspunsurile vor fi redactate în enunțuri, cu respectarea normelor de exprimare, de ortografie și de punctuație.

B.

20 de puncte

Imaginează-ți că te întâlnești cu Maia și îi relatezi o întâmplare al cărei personaj principal este un animal miraculos. Redactează o compunere, de 100 – 150 de cuvinte, în care vei avea în vedere:

- respectarea succesiunii logice a evenimentelor, în concordanță cu cerința dată;
- îmbinarea armonioasă a descrierii și a dialogului alături de narațiune;
- introducerea unui alt personaj alături de animalul miraculos;
- originalitatea în prezentarea conținutului de idei al compunerii.

Vei primi 14 puncte pentru conținutul compunerii și 6 puncte pentru redactare (registru de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 punct; coerența textului – 1 punct; unitatea compoziției – 1 punct; ortografie și punctuație – 2 puncte; așezarea în pagină și lizibilitatea – 1 punct).

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar dacă textul are numărul minim de cuvinte indicat și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

SUBIECTUL al III-lea

20 de puncte

C.

Aici începe povestea unei aventuri care s-a petrecut în Narnia și Calormen și în ținuturile dintre ele, în Epoca numită. de Aur, atunci când în Narnia domnea Marele Rege Peter, iar fratele și cele două surori ale lui erau Rege și Regine supuse lui.

În zilele acelea, departe, în sudul ținutului Calormen, pe o limbă de pământ la malul mării, trăia un pescar sărman, pe numele său Arsheesh. Împreună cu el locuia un băiat care-i spunea Tată. Numele băiatului era Shasta. [...]

Într-o zi, dinspre sud, sosi un om care era altfel decât toți oamenii pe care-i văzuse Shasta până atunci. Călărea un cal puternic, cu coama și coada despletite. Scările șei și căpăstrul erau încrustate cu argint. [...]

Nu departe de unde stătea, păștea calul străinului, cu funia trecută prin ochiul unui inel de fier prins în peretele grajdului. Shasta se apropie de el și-l mângâie pe grumaz. Calul continuă să pască, nepăsător.

Apoi, un gând încolți în mintea băiatului.

— Mă întreb ce fel de om este nobilul Tarkaan, zise el cu voce tare. Ar fi minunat să fie un om bun. [...] Dar cum să aflui? Uite, calul acesta știe, sunt sigur, măcar de mi-ar putea spune.

Calul își ridicase capul din pământ și-l privea.

— Cât mi-aș dori să *poți* vorbi, bătrâne, îi zise Shasta și-l mângâie pe botul moale ca mătasea.

Apoi, preț de o clipă, i se păru ca visează căci auzi Calul zicând cu glas scăzut, dar limpede:

— Dar eu pot să vorbesc.

Shasta căscă niște ochi aproape la fel de mari ca ai calului.

— Tu știi să vorbești? întrebă el uluit.

— Șșșt! Nu vorbi atât de tare, zise Calul. De unde mă trag eu, aproape toate animalele vorbesc.

— Și unde e asta? întrebă. Shasta.

— În Narnia, răspunse Calul. În fericitul ținut al Narniei – Narnia cea cu munți acoperiți de iarba-neagră și dealuri înmiresmate de lămâiță, Narnia cea cu multe ape, cu văi și răcoare, cu peșteri și codri adânci care răsună de ciocanele Piticilor. O, aerul îmbălsămat al Narniei! Un ceas de viață în Narnia e mai bun decât o mie de ani în Calormen.

C. S. Lewis, *Cronicile din Narnia. Calul și băiatul*

Prezintă, într-un text de minimum 150 de cuvinte, modul în care este surprinsă *relația omului cu ființe miraculoase din alte lumi* în textele-suport A și C, selectate din zone culturale diferite.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- prezentarea unui aspect comun al modului în care este prezentată *relația omului cu ființe miraculoase din alte lumi*, în textul A și în textul C;
- prezentarea unui aspect diferit al modului în care este prezentată *relația omului cu ființe miraculoase din alte lumi*, în textul A și în textul C;
- exemplificarea adecvată a aspectului comun;
- exemplificarea adecvată a aspectului diferit;
- valorificarea experienței de viață/de lectură.

Vei primi 14 puncte pentru conținutul compunerii și 6 puncte pentru redactare (registru de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 punct; coerența textului – 1 punct; unitatea compoziției – 1 punct; ortografie și punctuație – 2 puncte; așezarea în pagină și lizibilitatea – 1 punct).

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar dacă textul are numărul minim de cuvinte indicat și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
pentru secțiile și școlile cu predare în limba minorităților
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București
SECȚIUNEA A

Limba și literatura română – pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară
25 martie 2023
Clasa a V-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.**
- **Punctajul total este de 100 de puncte.**

Citește fiecare dintre textele date pentru a putea răspunde la cerințele formulate:

A.

Hendrik de Mol făcu un pas înapoi la apariția uriașului dragon de lună. Din frunzișul bogat apărură întâi vârful botului dragonului. Dragonul trase adânc aer pe nări încercând să descopere cea mai mică prezență a vreunui vizitator nepoftit. Mirosul frunzelor udate de ploaie îl liniștise, iar acum întregul cap ieși la iveală dintre frunze, ochii săi bulbucăți privind cu atenție în jur. În sfârșit, capul dragonului se arată în toată măreția sa. Hendrik strânse sabia de lemn în mână cu toată puterea. Dragonul porni în zbor. Se apropia acum cu viteză.

Aproape.

Mai aproape.

Cinci metri. Trei. Doi metri și...

BUM! Copilotul său îi distrase atenția rostogolindu-se brusc pe podea.

— Berend! Nu acum! strigă supărat Hendrik și, neluându-și ochii de la dragonul care se apropia repede, ridică ursul de pluș, punându-l la loc pe scaunul său. Ursul Berend nu spuse nimic, evident, era doar un urs de pluș. Ochii săi rotunzi de sticlă priveau fix către zmeul-dragon care în acel moment trecea fluturând pe deasupra navei lor. Zmeul-dragon își continuă drumul alunecând pe sârma întinsă și se izbi de peretele Muzeului.

— Asta este tot ce poți? strigă Hendrik triumfător către zmeul-dragon care acum atârna agățat pe peretele de cărămidă al Muzeului. Victorieeee! țopăi el entuziasmat.

Nava sa improvizată se legăna acum pe cablul care o susținea.

— Cred că am încurcat-o, căpitane! Iar ne-am blocat și iar trebuie să așteptăm până ce amiralul Martinus va veni să ne salveze.

Se așează pe scaunul său din fața panoului de comandă și oftă.

— Sper doar să nu fie ca data trecută când am stat aici agățați o după-amiază întreagă fiindcă bunicul, ăăă... pardon, amiralul Martinus, era plecat la plimbare.

Ursul Berend nu spuse, din nou, nimic. Era pe scaunul său de copilot, un urs de pluș de culoare verde care purta un costum de cosmonaut, tot verde și el. Bunicul Martinus îl dăduse cadou unicului său nepot Hendrik, de ziua lui, cu ceva ani în urmă. De atunci erau nedespărțiți, ursul și băiatul.

— Berend, poate avem noroc, căpitane, spuse Hendrik privind către ursul verde de pluș.

Berend, ursul de pluș, privea fix, fără să scoată niciun cuvânt. O adiere legăna ușor nava improvizată pe cablul ei. Hendrik dormea deja în scaunul său. Seara se lăsa liniștită și nimeni nu venea să îl salveze pe Hendrik din nava sa oprită acum la mijlocul distanței dintre Muzeu și căsuța de lemn aflată în bătrânul stejar din spatele curții.

Această dramatică situație se petrecea în curtea din spate a Muzeului Jucăriilor din Siepelstad (Orașul Cepelor), aflat pe strada Coadă Șoricelului, la numărul nouă. Muzeul aparținea, de câteva sute de ani, familiei De Mol. În fiecare dimineață, cu excepția zilelor de duminică, bătrânul Martinus de Mol și nepotul său Hendrik deschideau Muzeul pentru vizitatori, părinți și copii.

după K. J. Meckenfeld, *Hendrik de Mol și Planeta de Aur*

B.

Muzeul Bucovinei aduce în fața publicului de toate vârstele o expoziție interesantă care va putea fi vizitată începând cu 29 ianuarie 2019 în Galeria Pod a Muzeului de Istorie Suceava.

Expoziția „Jucăriile din galeria POD”, organizată în colaborare cu Asociația Muzeul Jucăriilor din București, aduce în fața publicului peste 500 de jucării din colecția asociației. Jucăriile cuprind perioada 1930-1980 și reprezintă jucăriile câtorva generații de copii din România. Expoziția este însoțită de o colecție de reproduceri ale unor fotografii cu copiii și jucăriile lor în ultima sută de ani, din colecția Asociației Muzeul Jucăriilor.

Deschiderea expoziției va avea loc în data de 29 ianuarie 2019, la ora 11:00, în prezența colecționarilor Cristian și Mihail Dumitru.

Fiecare jucărie are o poveste a ei, fiecare jucărie a fost martora unei emoții, a unei lacrimi sau a unui vis împlinit.

ASOCIAȚIA MUZEUL JUCĂRIILOR dorește realizarea unui muzeu virtual al jucăriilor în care fiecare „păstrător” al unui prieten drag al copilăriei poate să-l expună alături de o mică poveste.

O mulțime de jucării (peste 15.000) au fost adunate pentru un muzeu de Asociația Muzeul Jucăriilor. Jucăriile au fost fabricate în România și în alte țări între anii 1930-1980. În cea mai mare parte, jucăriile au fost achiziționate din România în ultimii 40 de ani și probabil vor trezi amintiri plăcute în rândul părinților.

după www.suceava-smartpress.ro

SUBIECTUL I

30 de puncte

Scrie pe foaia de concurs numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect:

1. Numărul literelor este egal cu numărul sunetelor în fiecare cuvânt din seria:
 - a) „deschideau”, „coceau”, „reproduceri”.
 - b) „fiindcă”, „echilibrul”, „cinci”.
 - c) „frunzișul”, „generațiile”, „încercând”.
 - d) „ochii”, „petrecea”, „excepția”.

2 puncte
2. Sunt așezate în ordine alfabetică toate cuvintele din seria:
 - a) „bunicul”, „bătrânului”, „bunătațuri”, „bulbucăți”.
 - b) „copilot”, „cosmonaut”, „cuvânt”, „culoare”.
 - c) „fluturând”, „frați”, „frunze”, „frunzișul”.
 - d) „scaunul”, „învățai”, „seara”, „susținea”, „sfârșit”.

2 puncte
3. Formele corecte ale substantive articulate cu articol hotărât: *urs, cadou, speranță* sunt cuprinse, în ordine, în seria:
 - a) urși, cadouri, speranțe.
 - b) urși, cadourile, speranțele.
 - c) urșii, cadouri, speranțe.
 - d) urșii, cadourile, speranțele.

2 puncte

Scrie pe foaia de concurs răspunsurile la cerințele de mai jos:

4. Menționează câte un sinonim potrivit pentru sensurile din text ale fiecăruia dintre cuvintele „mirosul”, „se legăna” subliniate în textul A. **4 puncte**
5. Transcrie, din textul A, două cuvinte din câmpul lexico-semantic al familiei. **4 puncte**
6. Formulează două întrebări pe care le ai adresa băiatului din textul A, folosind un substantiv comun și un substantiv propriu, pe care le vei sublinia. **4 puncte**
7. Alcătuieste câte un enunț în care adjectivul „boga” să determine un substantiv feminin, numărul singular, respectiv un substantiv la genul masculin, numărul plural. **6 puncte**
8. Rescrie corect părerea unui copil despre un prieten drag : „Prieten meu, George, este un băiat veselă.” **6 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

50 de puncte

A. ÎNȚELEGEREA TEXTULUI

Scrie pe foaia de concurs, în enunțuri, răspunsurile pentru cerințele de mai jos:

1. Transcrie din textul A un indice spațial și un indice temporal. **4 puncte**
2. Formulează o idee principală/secundară din primul paragraf al textului A. **6 puncte**
3. De ce crezi că Hendrik de Mol trebuie să aștepte întoarcerea bunicului Martinus? Formulează răspunsul în unu-două enunțuri, valorificând informațiile din textul A. **6 puncte**
4. De ce crezi că jucăriile prezentate vor trezi amintiri părinților? Formulează răspunsul în unu-două enunțuri, valorificând informațiile din textul B. **6 puncte**
5. Selectează două informații, din textul B, care crezi că sunt utile unui copil care ar vrea să viziteze expoziția „Jucăriile din galeria POD”, motivându-ți alegerea. **8 puncte**

B. SCRIERE CREATIVĂ

Imaginează-ți că Henrik pornește într-o nouă aventură. Scrie un text narativ, de minimum 80 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare prin care trece băiatul.

Vei primi 14 de puncte pentru conținutul compunerii și 6 puncte pentru redactare.

Pentru redactarea textului se acordă 6 puncte (registru de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 p.; coerența textului – 1 p.; ortografie – 2 p.; punctuație – 1 p.; așezarea în pagină și lizibilitatea – 1 p.)

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 80 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto.

SUBIECTUL al III-lea

20 de puncte

C.

Petrecerea continuă până târziu. Jocul cu scaunele muzicale era foarte distractiv, fiindcă, în loc să dai la o parte un scaun de fiecare dată când se oprea muzica, scaunul pleca singur și stătea la distanță, privindu-i pe ceilalți. Mătăsuță câștigă.[...]

Se jucară apoi de-a v-ați ascunselea și pe loc se iviră din senin o mulțime de tufișuri și copaci perfecți ca ascunzișuri. Tărâmul Zilelor de Naștere era cu adevărat cel mai frumos loc pe care îl vizitaseră vreodată!

După aceea, le veni cheful să se joace de-a rațele și vânătorii și o linie care separă cele două terenuri de joacă!

Apoi se gândiră să facă întreceri cu mașinuțe – și, cât ai zice pește, o mulțime de mașinuțe gata de condus îi așteptau aliniate! Fiecare își alege mașinuța care îi plăcea cel mai mult și se sui în ea. [...]

Moș Cratiță câștigă cursa, deși prețul cu prețul câtorva oale și tigăi pierdute pe drum. Lună-Plină îi întinse o cutie de caramelle, care apăruse ca premiu pentru câștigător.

— Ai ieșit câștigător! zise acesta.

Enid Blyton, *Pădurea fermecată*

Scrie un text de minimum 120 de cuvinte, în care să prezinți bucuria jocului, așa cum apare în cele două texte-suport, A și C, selectate din zone culturale diferite.

- prezentarea unui aspect comun, referitor la bucuria jocului, surprins în textul A și în textul C;
- prezentarea unui aspect diferit;
- exemplificarea adecvată a aspectului comun și a celui diferit.

Vei primi 14 de puncte pentru conținutul compunerii și 6 puncte pentru redactare.

Pentru redactarea textului se acordă 6 puncte (registru de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 p.; coerența textului – 1 p.; ortografie – 2 p.; punctuație – 1 p.; așezarea în pagină și lizibilitatea – 1 p.)

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 120 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto.